

LLUCMAJOR

de pinte en ample

Setembre 1990 - N.º 104 - 100 Ptes.

T&M

Software

Programes

Comptabilitat

Facturació

Stocks

Tallers

Programació

a mida

Compatible XT des de 99.000 pts

AT-12 20 Mb des de 181.900 pts

386-SX 20 Mb des de 239.000 pts

OFERTA

Programes de facturació
i comptabilitat

Ordinador AT 20 Mb

Impresora Panasonic

Tot per 400.000 pts.

C. Major 171 Lluçmajor Tel. 66.17.15

JOIERIA
PLATERIA

OBJECTES DE REGAL

RELOTGERIA
REPARACIONS

SA FONT

(SOM DE CONFIANÇA)

Revista mensual
Dep. Leg. PM-350-1.981
Any IX

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

**INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:**
C/ Bisbe Taixaquet, 105
(Lluçmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font

COL·LABOREN:

Joana Artigues
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Francina Capellà
Miquel Cardell
Sebastià Cardell
Joan Clar
Joan Contesti
Bartomeu Font
Joana Font
Damià Fullana
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Maties Garcias
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Margalida Martín
Miquel Mascaró
Margalida Mut
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Andrea Puig
Nanda Ramon
Sebastià Rubí
Jaume Salvà
Josep Sacarès
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socias
Joan Socias
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs
Pere F. Torrens
Antoni Vadell
Francesc Verdera

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana

Col·laboren:

Joan Jaume
Jaume Manresa

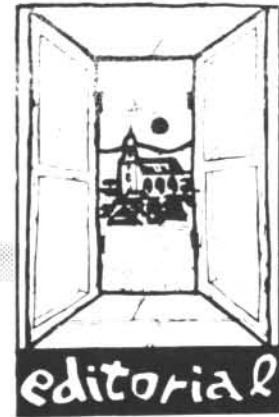
FOTOGRAFIES:

M. Clar
Fotos Fermin
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:

Informacions Llevant S.A.

**El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.**

Ecologisme de bon de veres

Des que es conegueren les intencions de GESA i el projecte de construcció d'una central i un port carboner a s'Estalella, el Consistori, amb el batle Joan Monserrat en cap, ha donat mostres d'un marcat zel ecològic, i s'ha mostrat sensible i preocupat per la conservació de l'entorn natural del nostre municipi. Aquesta postura s'ha mantingut i d'aquí prové el «no» del poble al projecte d'ampliació del Club Nàutic de s'Estanyol, debatut recentment.

Han estat i són pronunciaments ecologistes i de conservació de la natura sobre dos temes atractius, puntuals i també importants, com a impacte popular. Postures que tal vegada (el temps ho dirà) per la importància dels projectes no passen de ser testimonials. No obstant això, deuen ser valorades i tinguendes en compte per quant deuen ser un punt i seguit en una pauta i unes directrius que també deuen continuar en aspectes manco rellevants d'urbanisme, els quals no solen ocupar les plantes ni els espais dels mitjans de comunicació.

És la protecció de la fauna i la flora

de la nostra marina, la serra de Galdent o la falda de la Muntanya de Randa. És una política coherent en el capítol d'urbanitzacions i construccions de fora vila. En definitiva, un enfocament ecologista que marqui el desenvolupament i creixement del municipi de tal manera que es freni la demanda d'energia i no es compleixin les previsions de GESA, les quals condueixen inevitablement a la construcció de la projectada central a S'Estalella i que tampoc no es compleixin les prediccions dels endeviners de sempre, els quals pronostiquen un «canvi de camisa» dels polítics una vegada que es facin les properes eleccions municipals i autonòmiques.

No pot ser un sentiment ecologista d'ocasió ni una postura proteccionista de determinats entorns condicionada per la presència d'un «xalet» o d'una segona residència al seu voltant. Protegir el terme municipal, o allò que en queda, és una tasca de tots i especialment dels qui conformen el Consistori i no d'una forma puntual, esporàdica i de destacats titulars sinó traduïda en un ecologisme que podríem anomenar de bon de veres i de tots els dies.

Amb l'abstenció del grup popular

L'Ajuntament es pronuncia en contra de l'ampliació del Club Nàutic de S'Estanyol

Arnau Tomàs

En el darrer Ple Ordinari celebrat per l'Ajuntament de Lluçmajor, entre els temes més importants discutits i d'especial interès aprovats, figuraven el que es refereix a l'informe sol·licitat per la Comissió Provincial d'Urbanisme a la sol·licitud del C.N. S'Estanyol de l'ampliació de les instal·lacions i port esportiu, que va ser desfavorable, amb els vots negatius del PSOE, el PSM i de Rabasco, amb l'abstenció del Grup Popular, mentre que només es va produir un vot a favor d'aquesta ampliació, a càrrec de Miquel Clar, correntment vinculat a les decisions del grup municipal que governa. I el tema referent a la compra d'uns terrenys devora el Camp Municipal d'Esports de Lluçmajor per a la seva ampliació.

Tomàs Garcias, en la seva explicació a la negativa del seu grup per a l'ampliació del Club Nàutic, va dir que havia rebut devers 600 al·legacions, 400 favorables i 200 en contra, essent les primeres la majoria provinents de socis i directius del Club interessat. Que la postura negativa del PSOE es fonamenta en diverses raons de tipus ecològic, ambiental i estructural, assenyalant que l'ampliació que es pretén no es pot anomenar així, ja que supera el doble de l'actual, i es tracta més bé d'un nou port ja que es doblarien els llocs d'amarrada i vaixells de nou calat, amb aparcaments per a 350 cotxes. Va dir, finalment, que S'Estanyol no té estructura apropiada per aquesta obra, que és una zona tranquil·la, i que per tant l'impacte ambiental seria massa gros i negatiu.

En semblants termes es va expressar el regidor del PSM, Maties Gar-

cias, i les sorpreses vengueren a càrrec del Sr. Rabasco, el qual va votar amb els socialistes, al·legant que aquests vots no servien per res, ja que la decisió en darrer terme la té la Conselleria d'Obres Públiques, i Miquel Clar, que va ser l'únic que va votar a favor de l'ampliació, en una llarga perorata justificativa, en la qual es va mostrar defensor de totes les iniciatives urbanístiques que vagin a favor del progrés socioeconòmic de la població. «Totes elles han estat —va dir— les que han permès l'elevació de la nostra riquesa, que el nostre pressupost municipal s'hagi multiplicat en pocs anys i que sigui un dels més alts de l'illa».

40 MILIONS PER DUES QUARTERADES

Un altre dels punts conflictius va ser el que feia referència a la compra de terrenys pròxims al Camp Municipal d'Esports de Lluçmajor, al preu de 2.700 pts. el metre quadrat. El Grup Popular, per boca del seu regidor, Josep Mojer, s'oposa a aquesta compra pel preu, ja que diu, que pagar 40 milions de pessetes per 2 quarterades és un disbarat, que només es jutifica amb les alegries de manejar doblers externs, i que s'ha de tenir present que és el poble que paga aquestes quantitats desorbitades.

També va afirmar que no els varen fer cas quan varen proposar la compra pel preu normal de 1.000 pts. el metre, per la qual cosa, amb interessos i tot, només sortirien a 17 milions. Tant Tomàs Garcias com Miquel Clar, no varen admetre aquestes al·legacions i varen qualifi-

car de correcta l'operació, perquè els terrenys, segons T. Garcias, són urbans programats com a zona verda esportiva, i que «Un Ajuntament no ha de mirar tant el preu» (segons Miquel Clar), que estan subjectes per altra banda a la nova valoració catastral. Els regidors d'ASI i PSM es varen abstenir.

ACONDICIONAMENT DE POUS

Un altre punt polèmic va ser l'aprovaçió de l'acondicionament de dos pous de «Ca Ets Aulets», l'aigua dels quals serveix per la xarxa d'aigua potable de Lluçmajor, projecte que es valora, segons els tècnics, en 14 milions de pessetes. Manresa, del Grup Popular, va qualificar el projecte d'incorrecte, afirmant que és un disbarat pressuposar 14 milions per dos pous que ell, particularment, els tendria per menys que la meitat. Tomàs Garcias va respondre que un Ajuntament s'ha de fiar més dels tècnics que de l'experiència d'un comerciant d'aigües.

ALTRES ASSUMPTES

Amb el vot negatiu dels «Populars» i de Rabasco, va ser aprovada l'ordenança fiscal per a la venda de llibres i revistes editats per l'Ajuntament. Els discrepants opinaren que el consistori, amb l'excepció de la «Història de Lluçmajor», no ha de cobrar per a la difusió de llibres culturals.

Amb l'abstenció també dels grups esmentats, es va aprovar el nomenament d'advocat i procurador per defensar el plet sobre la titularitat del «Camí de Vallgornera».

15.477 firmes en contra de la central

Recital de rock a favor de s'Estalella

Per continuar amb la campanya en contra de la construcció d'una central tèrmica a s'Estalella, el proper 29 de setembre, dins el programa d'actes de les Fires, se celebrarà un concert de rock amb el grup «Ocultos», una jove formació musical caracteritzada per unes cançons de lletra combativa i, sovint, de transfons ecologista.

Aquest recital ha d'anar acompanyat per tota una decoració al·lusiva a l'acte de protesta que es pretén fer i, a més, es complementarà amb la projecció a gran pantalla del vídeo enregistrat durant la marxa del passat mes de juny. També hi haurà activitats plàstiques en contra de les intencions de GESA, com és la col·locació d'un gran mural realitzat per un conjunt de pintors mallorquins i la diada infantil de dibuix i pintura organitzada per l'Obra Cultural.

Totes aquestes activitats serviran per manifestar, una vegada més, el rebuig general de la població enfront del projecte de central. Aquest rebuig ha quedat perfectament de-

Una delegació de la «Coordinadora per la defensa de S'Estalella», encapçalada pel batle, va lliurar al president del Parlament Jeroni Albertí, uns plec de 15.477 firmes recollides per demanar la protecció de S'Estalella.

del Parlament de les Illes Balears, Jeroni Albertí. La delegació de llucmajorers va ser encapçalada pel batle.

Maties Garcias.

mostrat amb les 15.477 firmes que en pocs mesos s'han recollit per demanar la protecció integral de s'Estalella. Els plec de firmes han estat lliurats per la «Coordinadora per la defensa de s'Estalella» al President

Resum de l'acta de la Sessió Ordinària celebrada per la Comissió de Govern de dia 2 de Juliol de 1990

-Concedir, amb l'informe favorable de la Comissió de Joventut i Esports, un ajut econòmic al Club Nàutic de s'Estanyol, consistent en l'aportació de 500.000 pts. amb motiu de la celebració del VIè Trofeu Ciutat de Llucmajor de Creuers i Vela lleugera.

-Concedir, a les APAS respectives les ajudes econòmiques següents:
Col·legi Jaume III.....180.000 pts.
Ntra. Sra. de Gràcia..... 90.000 pts.
Col·legi Públic Son Verí.... 90.000 pts.

-Informar favorablement la sol·licitud de 7 trofeus remitada pel Club Colombòfil amb motiu de l'Amollada de Gran Fons.

-Felicitar el C.F. Llucmajor per l'èxit obtingut en el passat Campionat

de lliga de futbol, aconseguint el títol de Campió en la Categoria de IIIª Regional i l'ascens a IIª Regional, fent-li entrega d'una placa commemorativa.

-Aprovar una despesa de 62.000 pts. a J.Cabot Avellà per atendre el major import del curs de gimnàstica de manteniment femenina.

-Aprovar la certificació nº 1 de l'obra de l'embelliment de la primera línia de S'Arenal, adjudicada a Excavacions Pascual, per un import de 8.369.604 pts.

-Aprovar una despesa de 40.000 pts. per a la compra a la Conselleria d'Agricultura, secció plagues, de 200 gàbies per tal de combatre la processonària del pi.

S'Estanyol, un poc més salvat.

Enhorabona, Senyor Batle i Regidors!

L'editorial anterior es referia al projecte d'ampliació del port esportiu del Club Nàutic de S'Estanyol de Migjorn i destacava la seva total inconveniència. En aquests moments, celebrat el Ple de l'Ajuntament del passat dia 30 de juliol que informà negativament PER MAJORIA ABSOLUTA l'esmentat projecte (PSOE: 7 vots negatius; PSM: 1 vot negatiu; CDS: 1 vot negatiu; UM: 1 vot afirmatiu —¡quin paper!; PP: set abstencions. Total: 9 vots negatius; 1 vot afirmatiu; 7 abstencions), cal felicitar molt sincerament la Corporació Municipal per la seva clara oposició, difondre els arguments en contra del projecte entre tota la població, fer-los arribar a les instàncies superiors, sense deixar de posar un especial esment en relació a aquest tema fins que la tramitació restant (Costes i Govern Balear) estigui totalment acabada i, lògicament, amb resultat negatiu per a l'ampliació.

Beca d'assistència al III Encontre d'Escriptors

En col·laboració amb la Fundació Ausiàs March de València, l'Ajuntament de Lluçmajor convoca una beca d'assistència al III Encontre d'Escriptors que se celebra a València durant el mes d'octubre amb motiu dels Premis Octubre de Literatura, Assaig i Periodisme.

Aquesta beca va adreçada a joves residents en el municipi de Lluçmajor. Els qui vulguin assistir-hi han d'enviar la seva sol·licitud abans del 20 de setembre a l'Ajuntament de Lluçmajor (oficina del C/ Constitució, 6) i han de presentar el seu currículum estudiantil i d'activitats culturals que han realitzat.

L'adjudicatori de la beca, haurà de presentar una breu memòria de la seva assistència i haurà de col·laborar en alguna activitat cultural que organitzi l'Ajuntament.

Maties Garcias
Regidor d'Educació i Cultura

Mostra de motos i cotxes antics

Amb motiu de les Fires, durant el mes d'octubre se celebrarà una diada de cotxes i motos d'època com la que va tenir lloc l'any passat realitzada en col·laboració amb diversos clubs d'aficionats.

Enguany, amb la intenció de fomentar l'interès per aquests vehicles d'època a Lluçmajor, queden convidats a participar-hi els aficionats i propietaris llucmajorers de motos i cotxes antics.

Els qui vulguin inscriure's a la mostra poden telefonar a la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Lluçmajor (Tl. 66 00 50) i realitzar la inscripció totalment gratuïta.

Maties Garcias
Regidor d'Educació i Cultura

Cristaleria Lluçmajor

JOAN MOREY

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color
Decorats - Vidrieres artístiques

Ronda Migjorn, 105 Tel. 66 14 93 LLUCMAJOR

TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Enseñat

Servei Automòbils

C/ Ripoll, 30 - Tel. 66 22 13

piva motor s.a.

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

PEGASO

TALLER AUTORITZAT

ANTONI ROSSELLO RAMIS

Carrer Navarra, 4-6 - Tel. 66 09 28

Edició de diversos pregons de Fires i Festes

Al llarg dels darrers mesos han aparegut diverses publicacions editades per l'Ajuntament de Lluçmajor que tenen com a denominador comú ésser els textos dels pregons de les festes de diverses localitats del terme. En primer lloc es tracta de **La transformació moderna de S'Arenal**, pregó de les festes de Sant Cristòfol pronunciat l'any 1989 per Bartomeu Sbert Barceló. Aquest treball, profusament il·lustrat amb imatges fotogràfiques que permeten copsar els canvis paisatgístics, urbanístics i socials que ha experimentat S'Arenal d'uns anys ençà, ha assolit un gran èxit popular i és una font de moltes informacions sobre la història arenalera recent.

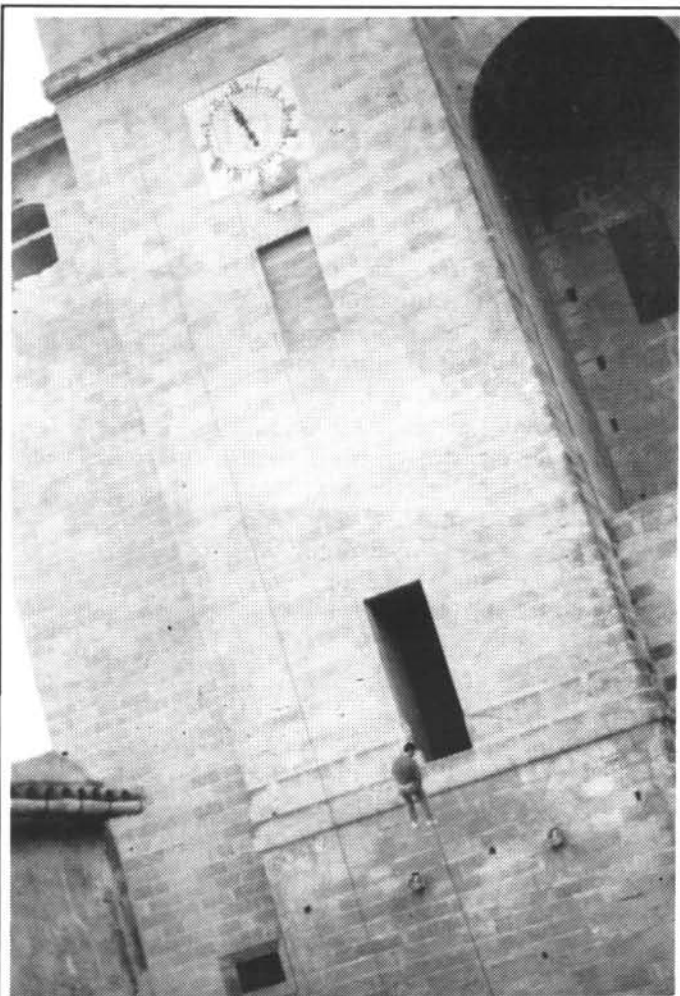
Per una altra part, en col·laboració amb el Club Nàutic de S'Estanyol, ha aparegut l'aplec que conté els pregons pronunciat amb motiu de les seves festes de Sant Pere els anys 1987, 1988 i 1989. Els títols i autors d'aquests pregons són: **La pesca a les Illes Balears i els criteris per a la seva ordenació racional** de Miquel Massutí, **Científics i pescadors** de Guillem Mateu i **El medi ambient i l'Estanyol** de Miquel Coca. Aquests treballs, juntament amb els que es publicaren amb idèntica finalitat ja fa tres anys, són una primera aproximació a l'estudi de la realitat de S'Estanyol, fins fa poc un terreny intel·lectualment encara verjo.

L'edició de pregons es completarà amb la pròxima aparició del que correspon a les Fires de 1989: **L'arquitectura de LLucmajor: entre la tradició i la modernitat** de Damià Tomàs.

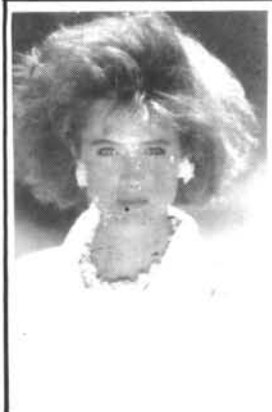
Tots aquests opuscles són de distribució gratuïta i es poden obtenir a l'Ajuntament.

També cal dir que el pregoner de les Fires d'enguany serà el professor Miquel Sbert, que dissertarà sobre la figura del popular glosador Antoni Garau i dels valors i ensenyaments que es desprenen de la seva obra. L'acte inaugural de les Fires se celebrarà el divendres 28 de setembre, vigília de Sant Miquel.

M. Garcias

Enguany col·locaren la bandera de les festes de Santa Càndida més espectacularment que mai. «L'Escola Balear de Muntanyisme» s'encarregà de la feina i realitzà —ja que hi eren— una exhibició de ràpel. També convidaren a tots els que volien a davallar els cinquanta metres del campanar. Varen ésser un bon grapat els llucmajorers agosarats que s'hi atreviren. Aquest és el testimoni.

EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:

De dimarts a divendres

de 9 a 12 i de 15 a 19

i els dissabtes de 9 a 19

C/ Orient, 8

Tels. 66 20 08 - 66 11 12

LLUCMAJOR

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

Primer premi per al Grup de Teatre «Sant Bonaventura» de Lluçmajor.

El Grup de Teatre Lluçmajorer «Sant Bonaventura» ha estat el guanyador del més important premi (250.000 ptes.) en el III Certamen de Comèdies d'Autors Mallorquins, organitzat per l'Ajuntament de Consell i patrocinat per aquest mateix i pel CIM. Tretze grups eren els participants en aquest Certamen i tres les nominacions que es vénen donant des de fa tres anys: premi a la millor obra, premi al millor actor/actriu i premi al millor director.

Les tres nominacions les va tenir també aquest grup llucmajorer: al millor actor (Rafel Fiol), al millor director (Bernat Cabot) i finalment el premi va recaure sobre la millor obra («Pobres Casats», de Lluís Segura).

El grup de Teatre Sant Bonaventura haurà representat l'obra «Pobres Casats» 11 vegades durant aquest any, després d'haver-la representada a S'Estanyol, en motiu de les festes de Sant Jaume, a Consell per participar al Festival i a Sa Ràpita, per les festes d'Es Redolet, li queden encara dues representacions més: una programada per al 23 de setembre a Calonge i la darrera, pel novembre a Lluçmajor participant a una mostra de teatre amb grups del terme (Sant Bonaventura, Tercera Edat i «Picadís», de S'Arenal).

Aquest grup teatral té cinc anys d'història i durant aquests cinc anys

ha representat també cinc obres: «L'amo de Son Magraner», «El món per un forat», «Un senyor damunt un ruc», «Molta feina i pocs doblers» i «Pobres casats». Totes aquestes obres són escollides pel grup perquè tenen uns mateixos ingredients: senzillesa argumental, un to irònic i caricaturitzant de les situacions quotidianes i una comicitat explícita que els actors saben desenvolupar prou bé.

Ens trobam davant un grup d'onze aficionats que, llevat temps a les seves diversions personals i suposant un sacrifici d'assajos (un setma-

nal al local de la Joventut Seráfica), dedican bona part del seu temps a llegir, analitzar i escollir obres d'autors mallorquins (essencialment comèdies) per fer passar una bona estona a un públic que cerca entreteniment i bon humor.

Des d'aquestes planes els feim arribar la nostra enhorabona i un alè de coratge per tal que continuïn aquesta tasca tan agradable com és la de divertir al poble.

Catalina Font.

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA GARCÍAS

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

Noticiari de la Fundació Cultural Prefama.

* La Fundació Cultural Prefama ha estat reconecuda i legalitzada pel Ministeri d'Educació i Ciència, segons Ordre Ministerial que publica el Butlletí Oficial de l'Estat de dia 25 del passat mes de juliol. La tramitació s'havia iniciat pel gener del 1989 i suposava la formalització de les activitats sócio-culturals de PREFAMA, S.A.

L'Ordre Ministerial esmentada aprova la constitució del Patronat, els estatuts, el pressupost i el programa d'activitats per al primer trienni.

Coincidint amb la inauguració, l'any 1991, de la nova seu de la Fundació a l'edifici adquirit per l'empresa promotora i conegut com Can Quart a la Plaça Espanya, es divulgaran els estatuts i el programa d'activitats.

* La Fundació Cultural Prefama ha patrocinat, juntament amb l'Ajuntament de Lluçmajor, la publicació extraordinària número 1 de les EDICIONS DE PINTE EN AMPLE, amb motiu de l'exemplar 100 de la Revista Lluçmajor de pinte en ample.

* Han finalitzat els estudis dos be-

caris de la Fundació: Federico Toledo Allés, Tècnic en Turisme (U.I.B.), i Antònia González Ballester, Batxillerat d'Administració i Gestió (Institut de F. P. Pere de Son Gall de Lluçmajor). Ha acabat el curs que realitzava a la Universitat de Lovaina (Bèlgica) el becari Joan Garau Vadell, qui continuarà els estudis de Ciències Econòmiques a la Universitat Politècnica de Barcelona.

* La Fundació treballa molt acuradament, entre d'altres, en dos projectes. El primer, de realització durant les fires d'enguany i de possible inauguració dia 6 d'octubre al local de la Caixa de Pensions a Lluçmajor, és l'exposició de fotografia del llucmajorer Antoni Catany, que comptarà amb el patrocini de l'Ajuntament de Lluçmajor i de l'esmentada entitat bancària.

El segon, amb un procés de realització més llarg (podria ésser d'un any), consisteix en la rehabilitació d'un conjunt arquitectònic tradicional a fora vila, integrat per dues barraques de roter, un cocó i una bassa, dos corralets, una sitja i un

forn. Aquest conjunt, situat majoritàriament dins Ses Pedreres Noves, arran de la carretera, a 800 mts. de Cas Busso i a menys de 2 kms del poblat talaiòtic de Capocorb Vell, podria quedar convertit en un parc etnològic d'un gran interès i d'una molt fàcil visita per a tothom.

* Durant el mes de setembre se celebraran les corresponents reunions del Patronat de la Fundació i de les Comissions que han de resoldre les peticions de beca corresponents a la quarta convocatòria i el PREMI GALDENT corresponent a la primera edició (d'aquest el termini de presentació d'originals ha acabat dia 31 d'agost, mentre que la convocatòria de les beques és oberta fins dia 15 de setembre).

* A l'actual seu de la Fundació (Carrer Bisbe Pere Roig, 29) es pot aconseguir un exemplar de la MEMORIA EXTRACTADA corresponent a l'any 1989 i de la PROGRAMACIÓ INICIAL corresponent a l'any 1990, com també qualsevol informació en relació a les activitats de la Fundació (Sra. Maria Vidal Pons, tel. 660154).

PLA "SA NOSTRA" JUBILACIÓ
PENSIONS

Sa Nostra Tranquil·litat.

S'Arenal

Bandera Blava de la Comunitat Europea

Tomeu Sbert

La nostra platja ha estat distingida amb la bandera blava de la Comunitat Europea. És així un galardó que es dona anualment a les platges que mantenen una qualitat important dins el seu complexe en general. Tenir la bandera blava significa haver superat degusts anàlisis d'aigües de la mar, lliures de contaminació o vertits residuals, com també la qualitat de les arenes i l'ambient generalitzat que comprèn.

Aquesta concessió fa que els «tours-operators» quan ofertin la nostra platja, desde Son Verí fins a Can Pastilla, disposin de més avantatges favorables que assegurin al possible client allò que ell (el turista) cerca: una platja neta amb els millors serveis.

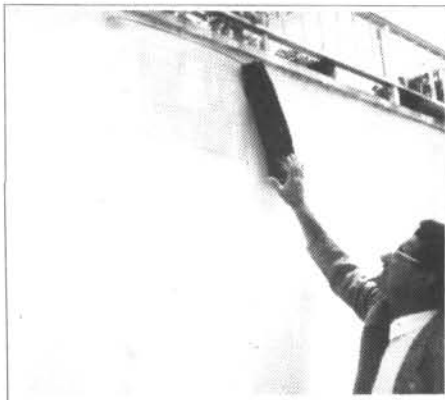
Som prou conscient del gros canvi experimentat per s'Arenal dins les dues o tres dècades darreres, així degut al món del turisme. I la veritat és que tots, directament o indirecte, tenim qualque cosa que veure amb aquest fenomen turístic.

Benvinguda la bandera blava europea, per segon any consecutiu. És tot segell de qualitat i confiança.

FESTES POPULARS

Amb el pregó de festes dit per Josep Forteza Rey i la presentació del pregó de l'any passat, degudament editat, començaren unes diades que foren un aplec d'actes festius de diferent mena on la gent va disfrutar a ple. Festes patrocinades, com cada any, per l'Ajuntament de LLucmajor amb entrada totalment gratuïta.

Per altra part,enguany i els mateixos dies, a s'Arenal-Palma, també es va disfrutar de vistoses festes populars. Tot començava amb una conferència de la regidora ciutadana Joana Gual, al local de la Tercera Edat i seguiren després els altres actes. Destacà la «II Expoauto Arenalera», la qual fou inaugurada pel llucmajorer Gaspar Oliver, com a

El Batle de Llucmajor en un dels actes de les festes populars descobreix la placa «Carrer Joan i Lluís Mulet, metges».

conseller d'Indústria i Comerç.

Assenyelem una exposició col·lectiva de fotografies a l'antiga Capella del carrer Vicaria i una exposició pictòrica a les escoles, a càrrec dels artistes Maria A. Noguer, Josep Manresa i Josep Alvarado.

També a la veïnada i simpàtica localitat de Ses Cadenes celebraren festes populars d'estiu, organitzades per l'Associació de Veïnats «Es TrenCADORS». Jordi Perelló TOR va pronunciar el pregó inaugural i entre els actes celebrats cal destacar l'actuació del cantautor Tomeu Penya.

Aquí, a Ses Cadenes, tingué lloc la disputa d'una cursa bastant especial per als temps que correm. Es tractava de veure qui corria més aviat i arribava primer a la meta, fen rodolar amb les mans una peça de marès de gruix de rei, es a dir 0,80 m. d'altura, i 0,30 m. de gruix amb 0,40 m. d'amplària. Per ventura és l'únic lloc del món.

NOTICIES BREUS

- El president del Govern Balear, Gabriel Cañelles, assistí a una missa a s'Arenal, junt al batle Joan Monseerrat i el Conseller Gaspar Oliver.

- Segueixen endavant les obres de la tribuna coberta i casa per al guarda i per al bar, al camp municipal d'esports arenaler, zona llucmajorera.

- A l'altura de l'hotel San Francisco, a la mateixa platja, es disputà el «I Torneig de Voleibol-Platja Ciutat de Palma». Novetat important amb èxit esportiu i d'organització. Triumfà una parella del Brasil.

- A l'edat de 79 anys morí el metge Josep Mir Colomar, el qual exercí la medicina a s'Arenal desde 1955 fins quan es va jubilar.

- Ramon Codina Ignacio, que substituï a Tomeu Sbert, en el càrrec de gerent de l'Associació d'Hotelers, també ens ha deixat. Contava 41 anys de edat.

- Tres nets de l'antic Sha Reza Palevi de Pèrsia, disfrutaren d'una diada a les instal·lacions de «Aquacity». Són fills d'una filla de la primera esposa del Sha, abans de casar-se amb Soraya.

- També un grup de 24 nins i nines saharauís foren degudament convidats, a disfrutar de «Aguacity» i ho passaren de lo millor. Simpàtic detall.

- Un matrimoni que es vol mantenir dins l'anonimat, va donar a la Parròquia de S'Arenal, quatre milions de pessetes. El rector Jordi Perelló, d'acord amb el Sr. Bisbe de Mallorca i els dos donants repartiren l'important quantitat de doblers segons entengueren les necessitats.

- Enguany no es va concedir el ja tradicional «Premi Extraordinari s'Arenal» durant les festes populars. Els sis anys anteriors, l'esmentat premi fou concedit a Sor Sebastiana Gelabert; Antoni Ferrer Juan; Gabriel Ramon Julià; Antoni Galmés Riera; Família Canals i Bartomeu Riera, l'any passat.

- Javier Saénz de Coscolluela, Ministre d'Obres Públiques, estigué de visita de feina a l'Associació d'Hotelers de la nostra zona. Entre altres coses digué: «Los profesionales del turismo tendran nuestro apoyo para mejorar la calidad de la oferta turística española, que tiene problemas pero contribuiremos a sostenerla».

Eh, jove: això t'interessa... Els estudis universitaris

Els estudis universitaris s'estructuren en tres cicles, als quals corresponen distintes titulacions:

-Diplomat, Arquitecte Tècnic o Enginyer Tècnic, per al primer cicle.

-Llicenciat, Arquitecte o Enginyer per al segon cicle.

-Doctor per al Tercer cicle.

Els estudis de primer cicle duren tres anys; els de segon cicle dos o tres, segons les carreres. I els de tercer cicle, dos anys com a mínim.

Els dos primers cicles es cursen a les Facultats o Escoles Tècniques Superiors. Els estudis abasten dos cicles —és a dir, cinc o sis cursos— són els anomenats de cicle llarg. Als Col·legis Universitaris s'hi pot cursar el primer cicle d'una carrera universitària.

A les Escoles Universitàries s'hi cursen només estudis de primer cicle.

Malgrat la diversitat de carreres, titulacions, etc... són sempre d'aplicació les següents informacions generals, referides a distintes àmbits:

*Ensenyament:

Mentres no es dugui a terme la implantació de la reforma prevista dels ensenyaments secundaris els títols de Diplomat, Enginyer Tècnic, Arquitecte Tècnic, Llicenciat, Arquitecte o Enginyer permeten accedir a professor de diversos nivells d'ensenyament, en general (en funció de les titulacions que s'exiguesquin en cada cas): EGB, Batxillerat i COU, Formació Professional, Professor Titular d'Escola Universitària.

Per accedir a places de Catedràtic d'Escola Universitària i de Professor Titular i de Catedràtic d'Universitat, cal el títol de Doctor.

*Administració pública.

En les diverses administracions públiques, el títol de Diplomat, d'Enginyer Tècnic o d'Arquitecte Tècnic permet aspirar, com a mínim, a llocs de treball dins dels cossos de funcionaris del grup B.

El títol de Llicenciat, d'Arquitecte, d'Enginyer o de Doctor permet aspirar a llocs de treball dins dels cossos de funcionaris del grup A.

Són administracions públiques les següents:

-Local, que comprèn Ajuntaments, Diputacions i Consells Insulars.

-Autonòmica;

-Central;

-Universitària i altres organismes autònoms.

La forma d'accés és sempre per oposició, concurs oposició o concurs, mitjançant convocatòria pública.

Es convoquen, també regularment, concursos per accedir a llocs de feina de l'administració de la Comunitat Europea.

*Recerca:

Amb el títol de Doctor, es pot aspirar a tres categories de personal investigador en el «Consejo Superior de Investigaciones Científicas»: Col·laborador Científic, Investigador

Científic i Professor d'Investigació. Amb el títol de Llicenciat es pot aspirar a llocs de treball de Titulat Superior. Són moltes les grans empreses així com les institucions (a més de la ja anomenada «Consejo Superior de Investigaciones Científicas») que es dediquen a la recerca i investigació. Entre les institucions cal anomenar: Institut d'Estudis Catalans, Institut de Recerca i Tecnologia Alimentàries, la CIRIT, etc...

*Activitats Professionals:

Segons els estudis fets de cicle curt o de cicle llarg, es poden exercir diverses activitats professionals lliurement o com assalariat d'una empresa. Per exemple, un psicòleg pot exercir diverses activitats professionals degut a la seva titulació, com són psicòleg pròpiament dit (clínic, educatiu...) analista de professions, especialista en psicologia laboral i relacions humanes, expert en rehabilitació de menors, orientador professional, professor d'ensenyament especial... Ara bé, és convenient l'actualització de coneixements en tot moment; tal actualització s'obté seguint cursos de post-grau o monogràfics.

En referència a l'activitat professional, cal fer notar tant el mercat de treball privat com el públic selecciona en funció del currículum i de la capacitat; sovint, una mateixa activitat professional es pot exercir a partir de diferents estudis.

L'objectiu d'aquest article ha estat oferir una sèrie d'informacions sobre el que suposen els estudis universitaris en relació a diversos àmbits laborals. Si a algú li interessa alguna altra informació sobre estudis universitaris (carreres que poden fer-se, univesitats, residències d'estudiants i col·legis majors, etc...) pot passar pel Centre d'Informació Juvenil (Carrer de Sa Font, 18) o bé, telefonar al 66 25 12 i sol·licitar la informació que desitgi.

Joana Maria Xamena
Centre d'Informació Juvenil

Salvem S'Estalella, més que mai!!

Ànim, senyor batle i senyora batlessa! guanyarem! Quan hagi acabat aquest mal somni la bauxa haurà de durar vuit dies...

El portaveu de l'oposició municipal deixà ben clar el NO del seu grup al projecte de GESA.

Ja fa tres mesos que una manifestació exemplar expressà una total oposició al projecte de GESA per a S'Estalella: no volem Central ni super-port, sols pins, mates, arena, penyes i la mar.

Des d'aquell moment, s'ha unit a l'expressió de la voluntat popular l'acord unànim del Consell Insular de Mallorca en el sentit d'oposar-se al projecte de GESA i reclamar un estudi seriós sobre les perspectives de consum d'energia elèctrica i les alternatives possibles.

¿Com respon GESA?

Anunciant l'inici de la tramitació

de tota la paperassa corresponent al projecte rebutjat amb tanta contundència. No és possible ni una insensibilitat més grossa, ni una sordera més aguda ni una desconsideració més indigna per part d'una empresa com GESA i per part dels seus dirigents.

Haurem de continuar explicant, escrivint, insistint, recabant més informació, mobilitzant, recollint firmes, organitzant exposicions, taules rodones i debats científics, promovent publicacions, organitzant actes simbòlics i populars, enviant postals, cartes, telegrams, faxes, etc... fins que tots els despatxos que faci falta, de Mallorca, de Madrid i d'Or-

ganismes Internacionals, estiguin plens...

Haurem de comanar informes i posar tots els recursos necessaris per tal d'impedir la realització d'un projecte que és tècnicament innecessari, ecològicament desastrós, políticament ofensiu i socialment humil·lant. És molt fàcil arribar a la conclusió que sols interessos econòmics i/o compromisos polítics internacionals empenyen aquesta Central i aquest super-port. Res més.

D'aquí a Nadal (i enmig hi ha les fires) la Coordinadora en defensa de S'Estalella s'haurà deixat sentir bé.

Totes les forces polítiques rebutgen el projecte de GESA. El Conseller d'Indústria, Honorable Senyor Gaspar Oliver, manifestà el seu NO amb la seva presència al front de la manifestació portant la pancarta amb la resta de representants polítics locals.

Senyor Joan March, ¿aturareu els polítics del PSOE el cop de GESA i de Madrid? No fallàsseu...!!

Més reflexions sobre s'Estalella

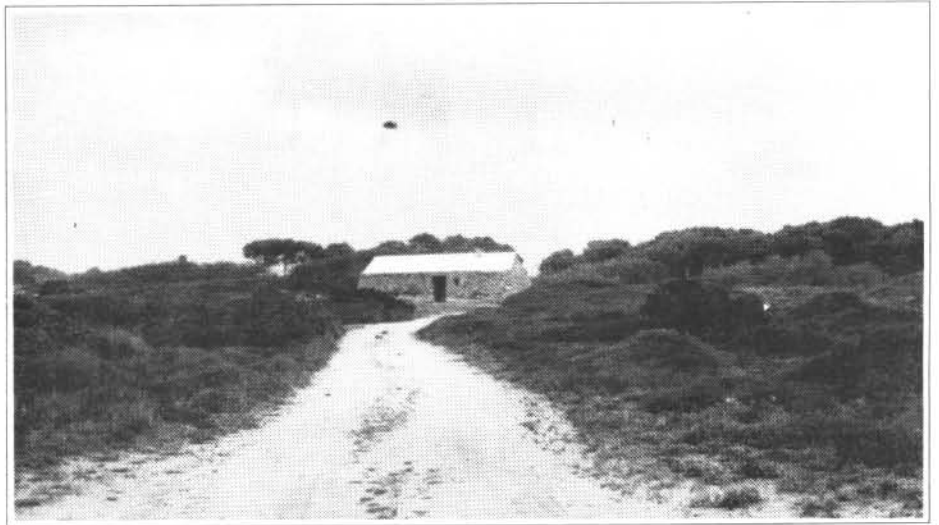
La lluita contra la construcció d'una central tèrmica i un port a l'Estalella no és una simple oposició a les centrals i als ports, que creim que ja són suficients, sinó que és una mostra de la voluntat de dir amb força PROU! a la destrucció de la natura. Queda poc espai verge a la Mediterrània i volem que el verd regni vora les costes i que faci joc amb la mar blava i verda que coneguérem. Això, malauradament, duu camí de ser esborrat per causa del considerable grau de contaminació.

L'Estalella és un racó amb verdor i espècies que serien irrecuperables, símbol d'una ecologia que no es pot abandonar, i en canvi, en nom del progrés, en nom del consumisme, es fa propaganda i por per convèncer l'opinió pública que ha de tolerar més desastres.

Els qui clamen BASTA! no són una minoria, ni gent allucinada. Ja som molts els qui comprem que respectant cadascú a ca seva duim endavant una protecció integral de l'entorn.

Altres països han reduït el consum d'energia i demostren així la viabilitat d'alternatives que eliminen la necessitat de més destrosses, tal és el cas dels EEUU, la República Federal d'Alemanya, el Canadà i Gran Bretanya, i nosaltres no som diferents.

Els estudis que es feien l'any 1973, durant la crisi del petroli, s'han deixat de les mans, ja que resulta més econòmic produir energia

i vendre-la que cercar-ne una de més neta, barata i que no produeixi beneficis.

Hi ha un estudi de Greenpeace on es demostra que no és necessari construir la central i creim que actualment aquest organisme parla amb coneixement de causa i té el renom suficient com per ser tingut en compte.

És molta la reducció del consum que es pot fer. Es parla que un 20% de l'energia elèctrica es pot generar amb energia solar. Emprant adequadament la llum, la calefacció, la televisió, etc. es pot reduir d'una forma tan considerable que no caldria ni tan sols pensar a fer noves centrals: en aquest cas el consum minvaria un 50%.

No hi ha cap dubte que els interessos de GESA ens porten a la des-

trucció, i pensant en els guanys ens empenyen a l'anul·lació dels espais verges.

GESA pensa en el negoci i exagera les dificultats d'adoptar alternatives. Per exemple, quan parla d'energia solar presenta la imatge d'un camp ple de plaques. Això és un absurd; seria millor fer que cada casa tingués la seva. Però, és clar, l'energia solar els dona pocs dividendes.

Ja no podem destruir més. Alcem tots junts el crit de BASTA! i lluitem per conservar la Mediterrània neta. El futur no serà la destrucció i la mort, serà la vida.

Joan Monserrat i Mascaró
Batle

Llucmajor, 3 de setembre de 1990

EURO - IDIOMAS
Llucmajor

Apreniu idiomes amb grups molt petits amb professors amb experiència natus i llicenciats

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 - Llucmajor

S'Estalella

Una proposta per reduir el consum elèctric

La reacció popular i institucional enfront de les previsions de GESA de construir una central de producció elèctrica a S'Estalella ha duit com a conseqüència la conscienciació sobre la necessitat d'aturar la demanda de producció energètica a Mallorca.

Perquè això sigui possible sense cap dubte en el fons fa falta transformar l'actual model de creixement i desenvolupament, encara que aquesta transformació s'haurà d'aconseguir a través de decisions molt concretes.

És per això que el Partit Socialista de Mallorca vol proposar als altres grups polítics locals que es prengui l'acord de reduir la il·luminació nadalenca de les festes d'enguany com a mesura de presa de consciència de la necessitat d'estalvi energètic.

N.- Aquesta proposta va ser presentada el 31-VIII-90 a la Comissió de Cultura.

Maties Garcias
Regidor del PSM

VETERINARI

G. Rubí Güells

C/ Sant Miquel, 46. - Lluçmajor
Tel. 66 02 30 - 26 14 71

S'Estalella: Una hipòtesi col.lateral

Amb la construcció de la central tèrmica de S'Estalella, GESA s'apropia d'un milió de metres quadrats a la millor costa de Mallorca. La implantació del centre termoelèctric obre les portes a la classificació com a sòl industrial d'un polígon de més d'un quilòmetre de llarg, a la vorera de mar, prop de Palma i comunicat pel port que la companyia preveu construir a la zona.

Mai, en la història urbanística de Mallorca, una empresa hauria aconseguit tan fàcilment un espai d'aquest pes estratègic i econòmic. Si arriba al port que vol, GESA serà, gairebé de franc, propietària del millor sòl industrial de l'illa. És difícil pensar que l'expropiació d'un milió de metres quadrats té l'únic objectiu d'aïllar al màxim la central del seu entorn. Sobretot, és impossible creure que, a un port d'almenys cin-cents metres d'escullera, no molt menor que el dic de l'Oest de Palma, hi faran desembarcar només carbó.

Ja en els anys setana es plantejà seriosament ubicar en aquell mateix paratge un polígon industrial i un gran port comercial. Interessava potenciar Mallorca, argumentaven, com a entreforc marítim entre la Mediterrània i l'Atlàntic i com a avantport de Marsella, la porta meridional d'Europa.

Tot i que la implantació de fàbriques convencionals no ofereix massa perspectives a la nostra illa, hi és indubtable l'existència d'una gran demanda de sòl industrial. La proliferació de nous polígons no respon únicament al caprici d'alguns ajuntaments sinó que existeix una pressió real que ha arribat a crear greus problemes d'especulació en el sòl industrial disponible.

En qualsevol cas, disposar d'un port i d'una gran extensió de terra annexa en un dels llavis de la badia és, per a qualsevol empresa, un actiu considerable que ajuda a explicar la perllongada obsessió de GESA per la propietat d'aquest indret. Això, més que no un estudi d'emplaçament embastat per fer quadrar, entre inexactituds i errors flagrants, unes conclusions decidides d'antuvi.

PSM-Lluçmajor

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

S'Estalella o de la hipocresia

S'Estalella. Si hi ha qualque cosa de la que estic un poc fart és de S'Estalella. O més ben dit, de la polèmica que s'ha creat sobre aquesta zona encara verge de Mallorca. I també de la consegüent hipocresia de la major part de gent que participa en aquesta polèmica. Els dos bàndols són clars: els que defensen la construcció d'una Central Tèrmica i un port de descàrrega de matèries primes i, evidentment, els que s'hi neguen. Jo som partidari de la segona actitud. Quasi tots els llucmajorers també, és clar. I és que no hi ha res més «guapo» que defensar un espai on el progrés no hi ha ficat mà. És realment curiós veure com l'índex d'ecologisme ha pujat considerablement d'ençà que se va anunciar el projecte que tots ja sabem molt bé. La gent, suposadament degut al seu instint natural per conservar la naturalesa, començà a morre's per salvar S'Estalella: es feren unes camisetes amb l'acostumat estil de tota la vida, es creà una Coordinadora de S'Estalella, els mitjans de comunicació de Llucmajor actuals s'aferraren fort al «SALVEM S'ESTALELLA» (curiosament uns MOLT més que els altres) i fins i tot hi va haver una marxa i concentració el passat dia tres al lloc afectat, els millors compositors del sud de l'illa feren dues cançons entranyables. La trobada va ser un èxit, tothom s'emocionà cantant i tothom s'emocionà veient tanta gent reunida per salvar aquell tros de terra. Després la gent se n'anà contenta a

ca seva, com no, la majoria d'ella en cotxe; una vegada a la «home, sweet home» posaren en marxa la seva torre de setanta-cinc W. per canal, els que no resisteixen aquesta música tan forta actual posaren la televisió o una pel·lícula de vídeo fins a la mala hora, la mare anà a preparar el sopar, emprant el ganifet elèctric, el túrmix, el microondes... ah! ben-volguda afició.

Segons pareix tothom vol salvar S'Estalella, tothom tremola davant el perill de la construcció de la Central, tothom parla per tot de l'ecologisme com si fos una cosa recén inventada... ara tothom és ecologista... on éreu quan Sa Dragonera, Es Trenc, Cala Mondragó o Cabrera estaven en perill de deixar de ser verges? El poble llucmajorer duu la brusca de S'Estalella, sense més motiu aparent de fer poble, de ser solidari amb el poble i no permetre que la Central es construeixi. Tot això està molt bé si dura; però que passarà si un dia ens cansam de ser ecologistes i ens pega per fer una Coordinadora per la defensa de l'Asfalt i el Ciment no hi haurà déu que ens aturi.

Si de veres volem salvar S'Estalella, no hem de caure en la ignorància i beneitura de creure que cantant «Quina vegonya seria pel poble de Llucmajor S'Estanyol ple de carbó...» duent una camiseta amb el logotipus «Salvem S'Estalella» o abusant del tema per embafar al personal ja basta. Podem estar se-

gurs que només se salvarà si moderem el consum d'electricitat, al manco fins que ens oferesquin una altra energia alternativa. Això de dir «Sí, vull salvar S'Estalella» i després comprar un vídeo cada mes, una càmera de vídeo stéreo, una bona torre i el forn elèctric és el que la majoria de llucmajorers feim. És ver que hi ha gent que lluita de debò, però també és ver que hi ha la gent a casa seva mirant els concursos al televisor, a veure si ens toca algun premi en metàl·lic per comprar un electrodomèstic que, només endollant-lo, ens faci la vida més fàcil. Això és hipocresia. Defensar S'Estalella perquè està al terme de Llucmajor és hipocresia... Si em posàs a fer una llista dels motius de gran part dels estimats llucmajorers pels que no volen la Central aquí seria massa llarg i posaria en evident a massa éssers humans que s'amaguen darrera una cortina pseudocologista.

Abans de l'aparició del projecte podies demanar a molta de gent on està S'Estalella i no et sabien contestar. Ara tothom hi va anar a jugar i fer manetes quan era jove o simplement a nedar.

P.S.: Això ha estat escrit a S'Estalella, baix el pi on acostum a passar llargues estones d'ençà que estic a S'Estanyol.

Esper que hi pugui anar molts d'anys més.

Jaume Salvà i Lara

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR.
Tel. 66 24 90 (Dimarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

Boutique

c/ Impremta, n.º 1 - (Pas d'en Quint)
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

Reflexions sobre S'Estanyol

1) S'Estanyol. Ha subsistit, afortunadament, fins avui, amb el seu caràcter originari. No ha tingut un desenvolupament espectacular, excessiu, massificat, i per això el seu inevitable creixement té la possibilitat, encara, de ser racional i degudament controlat. Amb la trista experiència d'altres llocs, no hem de caure en una altra lamentable desgracia.

El Pla general d'urbanisme assenyalava respecte a S'Estanyol que: «Es conservi el caràcter tradicional de les edificacions i se n'eviti la massificació». Així es consagra el seu caràcter peculiar amb què el poble l'ha concebut.

2) L'entorn terrestre. Ve determinat principalment pels pinars de s'Estalella, Garonda, Son Reinés i es Llobets, amb els terrenys agrícoles

de Son Fideu i Son Bieló, que donen a tot aquest conjunt un aspecte espaiós d'aire fresc de garriga amb ambient agradable i assolellat, on l'absència d'excessius renous i aglomeracions proporciona la pau i la tranquil·litat que reconforten tant el cos com l'esperit.

3) L'entorn marítim. S'estèn des de la punta de s'Estalella fins al Racó des Llobets, amb la desembocadura del torrent de Garonda, que ha format una petita platja, s'Illot, el port i la costa rocosa baixa, amb alguns punts que són ben aprofitats pels banyistes. A l'horitzó el subarripélag de Cabrera.

4) L'entorn urbà. Es caracteritza per les edificacions baixes d'una planta o amb un pis, si bé n'hi ha algunes de dos pisos que ara ja no s'autoritzen. Dues botigues de queviures i alguns bars restaurants atenen el públic. No hi ha discoteques ni establiments hotelers, cosa que coadjuva a mantenir-ne el caràcter tranquil i assossegat.

En resum: un ambient tranquil amb un entorn marítim i terrestre privilegiat, sense contaminació i amb les mínimes molèsties, en un equilibri ecològic natural.

5) El port actual. Cobreix una notable extensió de costa del nucli urbà i resta visibilitat cap a la mar, per la qual cosa el seu emplaçament no resulta ser el més apropiat.

6) Identitat. L'Ajuntament de Lluçmajor s'ha preocupat d'atendre les necessitats de S'Estanyol i ha vetlat per conservar aquest caràcter peculiar que l'ha vingut caracteritzant en tot moment i que és tan apreciat per tothom.

Les famílies que han escollit S'Estanyol per residir o estiuejar estan geloses d'aquest caràcter ambiental originari i estan disposades a conservar-lo de tota manera, apel·lant a les normes legals vigents com el Pla general d'Urbanisme, la legislació ambiental, l'article 45 de la Constitució espanyola i l'11.5 del nostre Estatut d'Autonomia.

En tot aquest corpus jurídic abunda el criteri que tots tenen el dret

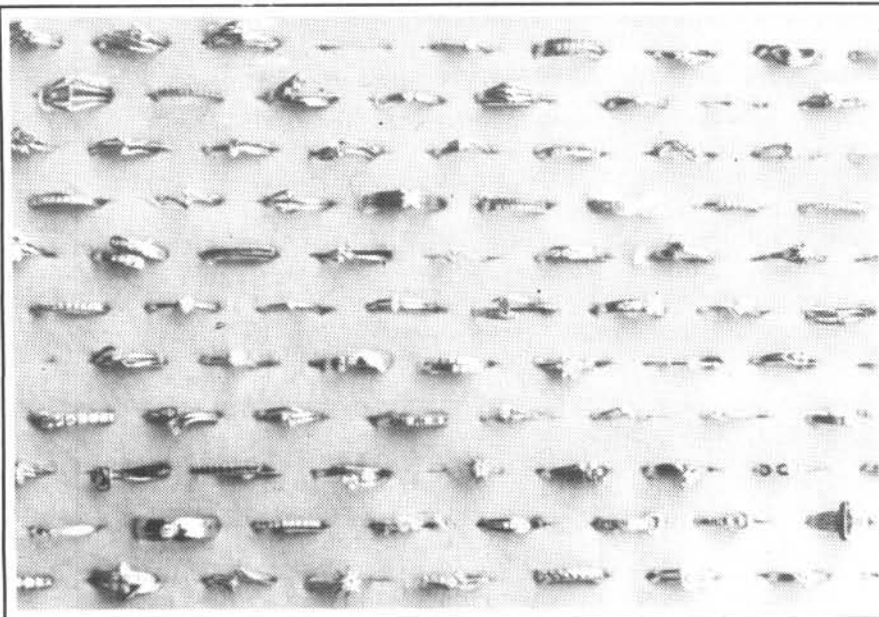
FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

FI LIGRANES, CORDONCILLOS,
GRANET I REPRODUCCIONS DE
JOIES ANTIGUES MALLORQUINES

PLATERIA - RELLOTGERIA

Llistes de Noces, Comunions i Naixements

C/. Born, 29

Tel. 66 04 03

d'escollir i gaudir d'un medi adequat i el deure de conservar-lo, i s'insta els poders públics a vetlar per la seva utilització racional i fins i tot a establir sancions penals a qui n'abusi o el deteriori, amb l'obligació de reparar el dany causat.

Personalitats autoritzades han manifestat que respecte a la conservació del paisatge s'Estanyol és un model de preservació, fins avui, i seria llastimós i irrecuperable el seu deteriorament, per la qual cosa s'ha de fer un plantejament harmònic, racional i conseqüent segons aquests dos factors que entren en joc: el manteniment del paisatge i el seu possible desenvolupament.

Així, amb criteri fidel a la seva tradició, es podrà conservar l'autèntic ambient de s'Estanyol, que ha vingut caracteritzant la sea identitat.

7) **Moral ecològica.** Si recorrem detingudament la costa mallorquina podrem observar el que s'ha construït, amb deteriorament de l'esplèndid paisatge d'abans. Posa els pèls drets contemplar la situació a la qual la irracionalitat i l'interès egoista ens han situat. ¿Salvar el turisme? ¿Salvar aquest monocultiu del qual tota l'illa es nodreix? ¿Això sense posar fre a aquesta desmesurada especulació, aquesta falta de la moral ecològica més elemental? Impossibile.

Ha arribat l'hora de la reflexió i de plantejar-nos el futur. De nosaltres depèn, és en les nostres mans saber-lo dissenyar pròsper o tancar-ne l'horitzó amb la destrucció del que Mallorca més aprecia: el seu en-

torn paisatgístic.

8) **L'ampliació del port.** El primer aspecte que s'ha de considerar és la seva ubicació dins el nucli urbà, que resta visibilitat cap a la mar. Creim que això és molt important a l'hora de jutjar el projecte d'ampliació.

Aquest contempla la creació de 392 nous amarraments, i si tenim en compte que actualment n'hi ha 285 es pot afirmar que més que una ampliació es tracta d'un nou port, amb un total de 677 amarraments. Constitueix, doncs, en relació al seu entorn, un macroport de mastodòntica estructura. Amb un dic de 662 m. de longitud i de sortida a la mar de 221 m., anul·larà paisatgísticament tot l'entorn del nucli urbà, la seva visibilitat, s'Illot, que sembla estar protegit en classe 1 per la llei, absorbirà costa baixa i formarà un mur de separació entre la població i la mar. Si a tot això afegim la manca

de serveis adequats, d'infraestructura urbana, els impactes en la dinàmica del litoral, els fons marins, la pesca, etc. podem creure que estam en presència d'un projecte desencertat pel que fa al lloc d'ubicació.

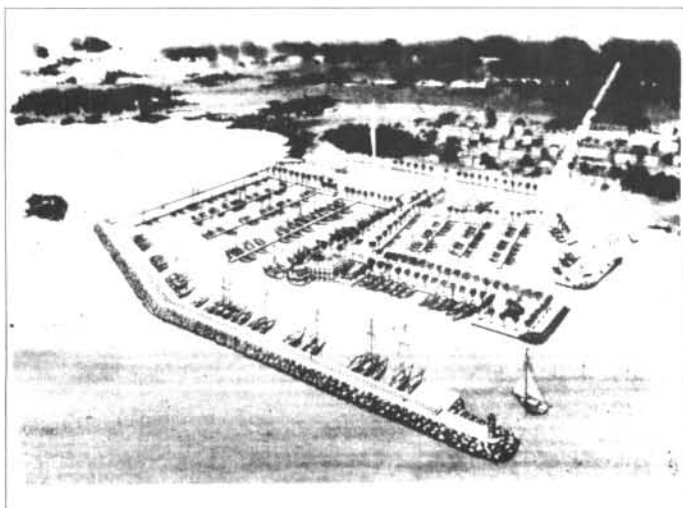
9) **El consens.** Pensam, sincerament, que el millor en aquest cas, i per la magnitud del projecte, hauria estat trobar un consens unànime amb tots els estaments interessats: Club, veïns, entitats, partits polítics, Ajuntament, etc. D'aquesta manera, tal vegada, s'hauria arribat a un projecte de total acceptació i no com el d'ara, que sembla que satisfà només una sola part.

Això pot portar que entre el Club i les altres parts citades es creï una espècie d'animadversió aïllant-se mútuament, cosa que no seria bona per a ningú, ja que el Club ha de continuar essent el centre social i animador de s'Estanyol, com sempre, però s'ha de saber situar en els límits necessaris i convenientes que s'Estanyol requereix.

Si aquestes reflexions aconseguïen crear un clima conciliador i d'aveniment entre les parts interessades tot podria acabar amb un resultat unànimament compartit i satisfactori que això seria lo millor i més desitjable.

Així s'Estanyol continuarà essent s'Estanyol i tots haurem sabut estar en els nostres llocs.

Mateu Monserrat i Pastor
Regidor del PP. a l'Ajuntament de Lluçmajor

Manifest del col·lectiu «Mollet d'En Gosta» de S'Estanyol

1.- Manifestem la nostra satisfacció per l'oposició frontal i per majoria absoluta de l'Ajuntament de Lluçmajor al projecte d'ampliació del port esportiu del Club Nàutic de S'Estanyol, que fa pràcticament impossible que autoritats superiors l'aprovin.

2.- Denunciam i llamentam la publicitat partidista i manipuladora que en relació a aquesta ampliació va sortir a la premsa els dies anteriors a la celebració del Ple Municipal, ofensiva per a gran part de la població.

3.- Després d'escoltar la roda d'entrevistes de dia 11 d'agost a Antena 3 Radio al Sr. Antoni Ginard, President del Club (que no va ésser gens convincent) i al Sr. Tomàs Garcías, President de la Comissió d'Urbanisme de l'Ajuntament de Lluçmajor (que se declarà totalment oposat a aquest projecte per diverses i importants raons), creim que no queda cap dubte damunt aquest tema. Molt interessant resultà l'afirmació del Sr. Garcías referida a la desqualificació dels sementers de Garonda i de Son Fideu com a terrenys urbanitzables, per tant, en el futur, el creixement de S'Estanyol serà, sortosament, mínim.

4.- Esperam que la Junta Directiva del Club, amb el seu President al front, OBLIDI DEFINITIVAMENT el projecte i mai més no es parli d'am-

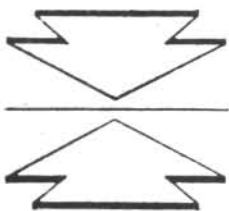
Vista aèria del port, del Club i de S'Estanyol de Migjorn.

pliacions del port, ni grosses ni petites. Així no se crisparà la situació i tot acabarà bé. Si fos ara, podeu estar ben segurs que el port ara existent o no es faria o es faria a un altre lloc o es faria més petit: no haguéssim consentit l'actual ubicació, probablement la pitjor possible.

5.- Expressam la nostra voluntat que S'Estanyol continuï com ara (i millor si mai no s'haguessin fet finques de dos pisos ni «chalets adosa-

dos» ni hi hagués renou de motos) i estam disposats a fer qualsevol cosa perquè sigui així.

6.- Exigim als polítics la despoli-tització d'aquests temes, oblidant que l'any qui ve hi ha eleccions, i una ferma conservació de l'entorn que ara tenim, compatible amb un desenvolupament econòmic equilibrat.

**CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLOGIC**

ANTONI ISERN OLIVER

**certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes**

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

HORARI:
Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

La illeta de Ca'n Mataró

Com autor d'una carta al Director del «Diario de Mallorca» que es publicà en aquell, exactament el dia 20 de Gener de 1980, o sia que ja ha plogut, i que eren les dates en què es va començar l'enderrocament de l'edifici de ca'n Mataró, em sentia particularment obligat a escriure'n una altra per les següents raons i aprofit la benvolguda revista local:

1.- Perquè a aquelles hores aplaudia la iniciativa arriscada que havia pres l'Ajuntament de tomar un edifici d'un cert caràcter de la plaça per haver arribat a un estat llastimós, ruïnós segons es pogué veure i ho declaraven els entesos. Al mateix temps en aquella carta instava l'Ajuntament democràtic, que s'havia estrenat no molt de temps abans, perquè interpretàs correctament els desitjos del poble una vegada aplanada la illeta.

2.- Perquè durant aquests anys que han passat estava impacient, com molts de ciutadans, per veure com acabaria aquest tema i la veritat és que han passat quasi tres «legislatures» per tenir la solució.

3.- Perquè aquesta solució que s'ha donat a la illeta coincideix amb la que s'apuntava com a millor en aquella dita carta (faltaria veure una font lluminosa o monument), però el final és semblant, i per això crec que com jo, una bona part del poble felicita a l'Ajuntament i al seu Batle perquè han fet una cosa hermosa que contribueix a l'ornamentació de Lluçmajor i dona vida a l'entorn.

Una vegada dit el que sent i posats dins la línia de millores pel nostre poble, aprofitaria per apuntar-ne

unes quantes més, ben necessàries:

1.- Donar una forta empenta a les Rondes que falten (unir la carretera d'Algaida amb la de Campos).

2.- Obrir per cada part el carrer d'Antoni Ramis Rebossa.

3.- Aconseguir més espais verds (placeta de S'Arraval - Obrir el gran espai que es perd miserablement ran el saquer de Ca'n Prohens mitjançant un vial al carrer de Sa Font i Orient, que és cosa enyorada fa molts d'anys.

4.- Alinear el carrer d'Hispanitat (pens en les Fires).

5.- Donar servei d'aigües brutes i netes damunt les cisternes majors i altres carrers, si és que falti.

6.- Recuperar les antigues manxes de les fonts públiques.

7.- Seguir la millora de l'enllumenat, pot ser amb faroles que respirin més antigor.

8.- Aconseguir una espaciosa Casa de Cultura (Quarter de la Guàrdia Civil?)

9.- Donar una solució al Torrent (Entre els carrers de Galdent i les Vivendes Protegides, per la brutor i perill d'inundacions devers Na Joanota.

10.- Resoldre —pot ser amb una altra rotonda— l'arriada-des de S'Estanyol

11.- Ordenar el trànsit (Punts: Carrer de l'Estrella, s'Olivera, Orient, Abeurador Rodona).

O sia que per demanar que no es perdi i em serà igual escriure onze cartes més d'ENHORABONA A L'AJUNTAMENT.

Toni Mas.

Diario de Mallorca/20 Enero 1980

CARTAS

El derribo del edificio Mataró de Lluçmajor

Sr. Director:

Agradecería la publicación del siguiente escrito sobre un tema de candente actualidad en nuestra ciudad y como una opinión, sin matiz político alguno, de un "lluçmajor" y que supongo compartida por un buen número de nuestros ciudadanos, aunque no por todos como es natural.

Primera parte: Hagamos un poco de historia: En primer lugar, aunque no viene ya al caso, aplaudí desde un principio la compra del Edificio Mataró en el año 1973 por el Ayuntamiento y por diez millones de pesetas a pagar en cinco años, cosa que escandalizó a muchos y que hoy estoy seguro que comprenden que no fue tan mala la inversión realizada por aquel Consistorio. Tengamos en cuenta que de no haber sido así, a estas alturas ya tendríamos un bloque de viviendas con toda su problemática.

Apuntemos aquí que para antes de esta compra y siendo todavía el Teatro Mataró, administrado entonces por la Empresa Salas, se tuvo que cerrar por amenaza de ruina. Después, de la compra, entre este motivo y un previo acuerdo entre todos los interesados, se consiguió desalojar los cuatro establecimientos comerciales y dejar el edificio libre y de propiedad del ayuntamiento.

¿Quién no recuerda aquella brecha en uno de los muros superiores del edificio y que era visible desde cualquier ángulo de la Plaza España? Esta brecha está allí, aunque disimulada con la última reforma que permitió acondicionar el local como sede del Instituto durante dos cursos.

O sea, que durante no menos de 15 años "es poble" ha sabido

de expedientes de ruina, desahucios, de reformas, para al final contemplar con estupor un derrumbe que confirmaba lo que se sabía y que gracias a Dios no costó ninguna vida. Enveguide apareció un vallado para prevenir nuevos peligros mayores.

Pues bien, así las cosas, todavía hay técnicos que opinan que antes del derribo tenía que haberse hecho un nuevo parte para no expollar al pueblo de un entrañable edificio, como éste y que siguiera albergando los servicios que amparaba: Escuela de Música, escuela de mallorquí, alguna exposición y almacén de "es cabo d'es caminers".

Y yo pregunto: ¿Estos usuarios habrían entrado tranquilos después del parche o, antes de entrar, hubieran pensado en la espada de Damocles que tenían encima?

Segunda parte: ¿Para qué se compró el Edificio Mataró?

"An es poble" se le dijo que era para la construcción de una nueva Casa Consistorial, porque la que tenemos resultaba insuficiente y dado el desarrollo urbanístico que tomaba nuestro término municipal se preveía una insuficiencia de las actuales dependencias.

Francamente, a esto no se lo tragó "es poble". Que se compra el Edificio Mataró bien, pero para un nuevo "ajuntament" siendo tan bonito el que tenemos ¡Vamos hombre! ¿Es que para ampliaciones no tenemos "Es Saló" por ejemplo?

Con todo, la piqueta ha empezado el derribo y los aires han cambiado y por si fuera poco se ha presentado la crisis. ¿Quién concibe ahora aventuras de muchos millones, aunque vinieran de fuera?

No es extraño pues que se piense y se diga: No hay duda que cuando esté el edificio derribado será difícil levantar uno de nuevo.

Y viene ahora lo más importante a mi particular modo de ver:

Ya circulan opiniones para todos los gustos sobre qué hacer una vez despejada la manzana de Ca'n Mataró:

1. Parking; 2. Parking subterráneo de varios pisos, tipo Palma; 3. Edificio mallorquí, con carácter, para dependencias y servicios del Ayuntamiento; 4. Jardín, fuente luminosa y como fondo la magnífica mole de la Iglesia y Casa Rectoral que por sus peculiaridades características son una verdadera joya y también una remozada "pecasteria" cuyo edificio, exponente de una época, tampoco desentonaría del conjunto. Sería un magnífico espacio verde, del que anda falta nuestra ciudad y la ocasión es única y no podrá repetirse.

Que decida nuestro Consistorio democrático y que tenga en cuenta la opinión "d'es poble".

Y ya que yo conozco mi particular opción, otra vez me pregunto: ¿Por cuál opción creéis que se inclinara "es poble"?

A.M.

Sobre unes declaracions del

Dr. Font Obrador =

El Dr. Bartomeu Font Obrador, cronista oficial de Llucmajor, va fer unes declaracions al diari «Última Hora» el 10-8-90, que em plau replicar.

Com a col·laborador del projecte

de la remodelació del solar de Can Mataró he de manifestar que mai no es pensà d'erigir-hi cap monument, i menys concretar-lo en la persona de l'anomenat batle Mut.

Però sí es precisa que, un cop concloses les obres de remodelació, es col·locaria al jardí un monòlit o una làpida amb una inscripció curta referida a l'esdeveniment històric i lliberats el segle XV i en honor de tots els personatges que hi intervingueren, com a reconeixement popular a la seva rellevant proesa.

La deformació històrica del batle Mut que s'ha vingut creient fins als nostres dies ha estat prou aclarida documentalment per les investigacions dels eminents doctors Bartomeu Font Obrador i Francesc Seviliano Colom, en el sentit que el procurador reial Lázaro de Loscos i els jurats de Llucmajor foren el veritable obstacle en què s'estavellaren les ambicions de Pere des Catlar.

Queda, doncs, molt clar que alguns dels noms i els esdeveniments que s'han vingut sustentant no tenen, fins avui, una sòlida base documental.

Per tant, repetim, mai no hi hagué en el projecte la intenció d'aixecar cap monument, ni de bon tros, a l'anomenat batle Mut, ni tan sols cap menció a la seva suposada gesta.

Una vegada puntualitzats aquests fets, el que lamentam, molt sincerament, són les paraules del doctor Font Obrador referents a la seva monumental obra, la Història de Llucmajor, per la qual cosa li pregam, cordialment, de prosseguir-la perquè un dia, no llunyà, puguem gaudir de veure-la totalment acabada, per a glòria de la nostra ciutat i profit de les futures generacions.

Mateu Monserrat Pastor
Regidor del PP a l'Ajuntament
de Llucmajor

CODIGO PERSONAL

TXI INYECCION

107 CV.

Serías de identidad. Te distinguirán por ellas. Te distinguirán por el nuevo Renault 19 Chamade TXI Inyección.

Por lo excepcional de su equipamiento. Dirección asistida de serie. Ordenador de a bordo. Alerón trasero color carrocería. Aire acondicionado y llantas de aleación ligera en opción.

Por la exigencia de su motorización. Inyección multipunto de 1.721 c.c. y 107 CV.

Con 190 Km/h. de velocidad máxima y una aceleración que le permite pasar de 0 a 100 Km/h. en 10,5 segundos.

Por la rotundidad y el dinamismo de la línea. Por todo un código personal. Síntesis de deportividad y estilo.

Que te distinguirá. Por fuerza.

P.V.P. Desde 1.995.000 pes. (IVA y transporte incluidos)

NUEVO
Renault 19
CHAMADE
TXI

VEN A VERLO A:

RENAULT recomienda lubricantes ELF

RENAULT
BARTOLOME JAUME NADAL

Ronda Migjorn, s/n
Tels. 66 01 40 - 66 00 41
LLUCMAJOR
Sant Cristófol, 6
Tel. 26 00 01 - S'ARENAL

La Palmera

es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

FOTO ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITÀRIA

C/. d'Es Vall, 21 - Tel. 66 00 29

XERRADES DE CAFÈ

Es compren corterades a vint milions

Què tal ses festes de Santa Càndida?

-Molt bé, trob que de cada any hi ha més gent.

-Idò això ja és un èxit, perquè essent unes festes a ple estiu, costa molt fer sortir ses persones des seu lloc de vacances.

-Sobretot a sa revetla popular des dissabte, sa Plaça d'Espanya oferia una visió esplèndida, de tanta gent com hi havia.

-És que s'Orquestrina d'Algaida té un bon cartell i agrada a tothom.

-Sí, però pens que no es pot dir lo mateix d'aquella «gamberrada» que mos va oferir, altra vegada, es grup «La Iguana».

-Vaja una presa de pèl!

-Ningú no va entendre res de s'anunciat viatge en el món prehistòric mallorquí.

-Vaja una manera de tirar es doblers!

-Crec que aquestes demostracions prehistòriques només són aptes per a quatre il·luminats.

-Idò que paguin ells aquests grups de sa seva butxaca un altre dia i a un altre lloc i no donin espectacles anti-populars.

-Tampoc no s'ha de mirar molt prim en aquest aspecte, perquè tenim un Ajuntament ric...

-I ara que ho dius, què és ver que han pagat coranta

milions per dues corterades de terra prima per engrandir es Camp Municipal d'Esport?

-No sé si sa barrina ja està feta, però diuen que s'acord sí.

-Però, què se'n van des cap? Si a Lluçmajor, una corterada de terra, a pagar molt, se'n va a sis milions...

-Sí, em pens que ses des futur polígon, es pagaren a un milió i mig.

-Idò això fa olor de secorrim...

-De totes maneres, s'ha de tenir en compte que es tracta d'uns terrenys que no són completament rústics, que els necessiten per engrandir es Camp d'Esports, i que es propietaris, si no els tenien venals, de qualque manera els han de compensar...

-Una bona xaripa! Saps què te dic, que això fa pensar que es responsable o responsables de «s'operació» hauran cobrat una bona comissió.

-No siguis mal pensat, tothom és honrat, segons ses lleis d'ara, fins que es demostrí lo contrari.

-Sí, però a sa dona del César no li basta, també ho ha de parèixer...

-Deixa't de romanços que ara estam en es temps d'en Juan Guerra...

-Saps què te dic? que si a mi me donassin deu milions per un tros que no en val més que tres, li faria un bon regal, en es responsable d'aquesta rifa...

Un que escoltava.

major

Antònia Tsern

PERRUQUERIA UNISEX

C/. Major, 7 - Telèfon 66 13 59
LLUCMAJOR (Mallorca)

Restaurante-Asador
LLUCMAJOR

Avda. Carlos V
Esq. Carretera Campos
Telèfono 66 04 89
LLUCMAJOR
(Mallorca)

**PISCINA, TERRASSA
I MENJADOR D'ESTIU**

*Especialitat en carns al forn
i a la brasa*

**LOCAL PER A NOCES I
COMUNIONS**

Son Noguera, Pilots per a Europa

La British Caledonian Airways ha previst la instal·lació en el nou centre de Lluçmajor del seu primer simulador de vol el present mes de setembre, mentres que la seva entrada en servei es produirà a finals de febrer del 1991.

Els mesos passats hem pogut observar una frenètica activitat devora Son Noguera, junt a la polèmica carretera que uneix S'Arenal i Lluçmajor, a dos Km. del poble. Amb unes altes grues i una maquinària sofisticada de construcció moltíssims d'obrers han treballat dia i nit i també els caps de setmana.

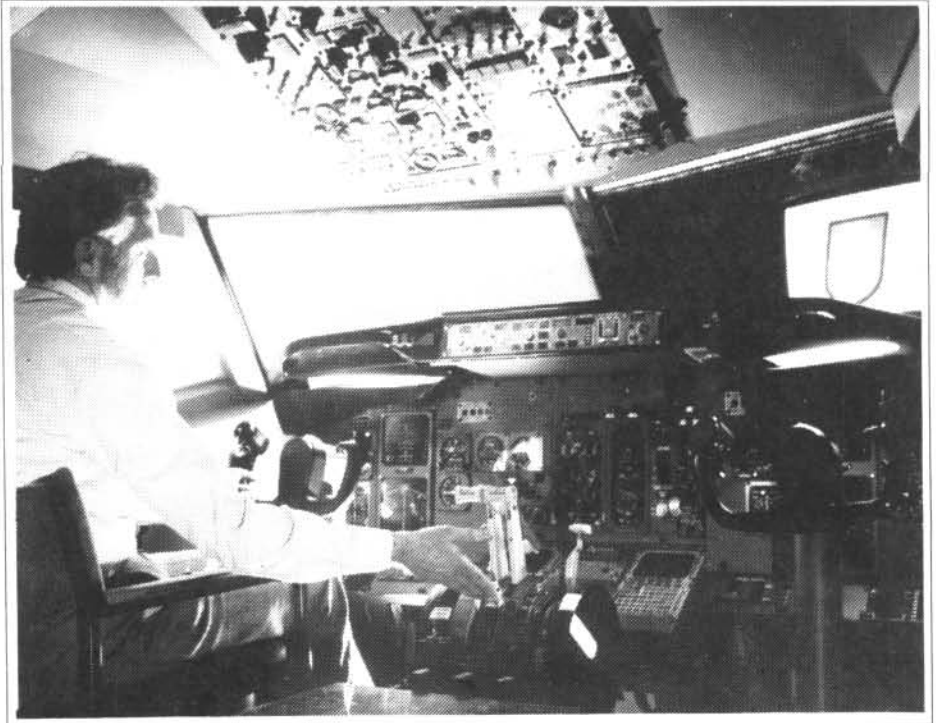
L'objectiu de la continuada activitat és el de la construcció del centre destinat a acollir els simuladors de vol de la British Caledonian per a la formació de pilots aeris, la qual cosa suposarà una inversió de vuit mil milions de pessetes. Pel moment la companyia britànica contempla la conclusió d'una de les quatre naus de les quals constarà el futur edifici per al present mes de setembre.

Aquesta nau, on es treballa sense interrupció acollirà el primer simulador i es preveu el seu muntatge en el centre llucmajorer. Es tracta d'uns treballs complicats que, amb tota seguretat, es perllongaran fins a finals de l'any present; després s'ha previst el corresponent període de proves i posta a punt del simulador.

Els tècnics de British Caledonian treballen ja en el centre de Gatwick en el muntatge del simulador, el Boeing 737, el qual arribarà a Mallorca ben aviat i entrarà en servei el proper mes de febrer o març.

Abans del primer trimestre de 1991 es registrarà per tant el debut de la primera promoció de pilots en el centre de formació de Son Noguera. I segons pareix hi ha molt d'interès entre les companyies aèries per l'entrada en servei del primer simulador de vol de la British Caledonian a Mallorca, i això es tradueix en les reserves que ja han formalitzat algunes companyies per a l'estància dels pilots a l'illa.

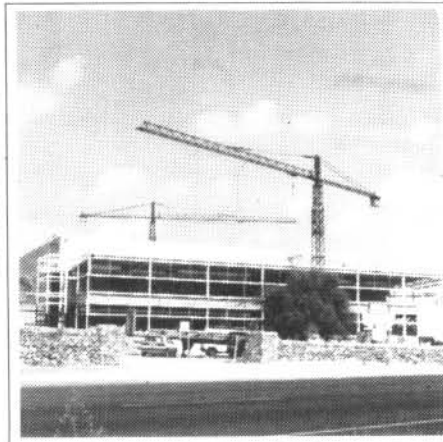
Els plans de la companyia britànica contempen que a partir del mes

Entrenador de sistemes per al Boeing 737/300 de British Caledonian

de març, el simulador de les instal·lacions del terme municipal de

Lluçmajor sigui utilitzat en torn rotatori, per uns dotze pilots cada dia, amb un volum total de treball que permeti l'estança i presència a les dependències de Son Noguera d'uns quatre mil pilots cada any.

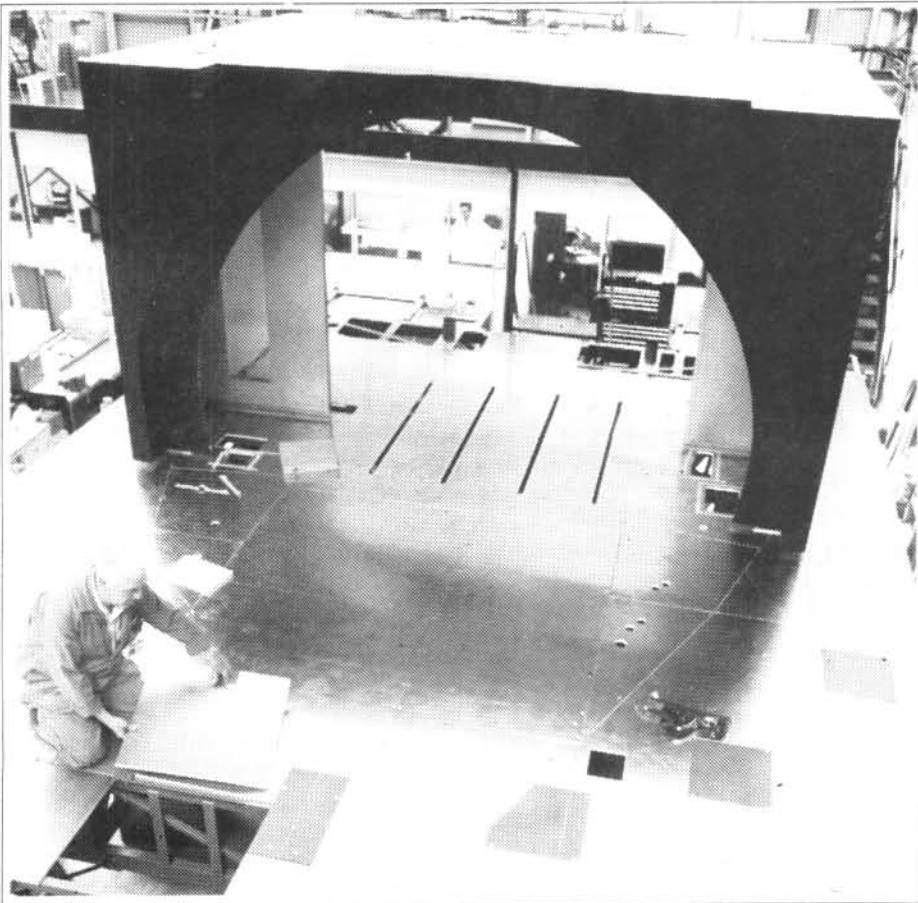

El Centre es construeix junt al futur polígon de Lluçmajor

British Caledonian instal·larà el primer simulador de vol el present mes de setembre.

El projecte de la British Caledonian Flight Training comprèn un centre de simuladors de dotze naus, la construcció de les quals està prevista en tres fases, cada una d'elles de quatre naus, i un període aproximat de deu anys. La fase inicial contempla quatre naus i dos simuladors. La nova instal·lació serà operativa per a l'entrenament dels pilots a finals del proper desembre, amb un simulador de Boeing 737-300 EFIS, al qual seguirà la instal·lació d'un Boeing 757-200, prevista a mitjan estiu del 1991.

Amb els dos simuladors operant en una primera etapa corresponent a la fase inicial, els responsables de British esperen un ràpid creixement en la seva utilització fins al màxim previst de cinc mil dues-centes hores a cada tipus de simulador per

La construcció del simulador del Boeing 757/200 es va iniciar a les instal·lacions de Crawley, Regne Unit. (Fotos cedides per British Caledonian)

any. Ritme de treball que suposa catorze hores diàries per simulador durant 363 dies. Per altre part ambdós simuladors seran equipats per redifusió amb sis eixos de moviment i «temps de vol zero» en capacitat, incorporant el Novoview SPX 200 TCD com a sistema d'imatges generades per ordinador Supra-Wide.

L'experiència de la companyia britànica en la formació de pilots és reconeguda per tot el món. A Gatwick opera amb instal·lacions de vol avançat, amb models per a quatre tipus diferents d'aeronaus: Mc Donnell Douglas DC-10, dues variants del Boeing 737 i un Airbus A 320. Aquest any han entrat en servei simuladors MO83 i BAe125 i per a principis del 91 es preveu el funcionament d'un Boeing 767 amb intercanvi de 757.

British Caledonian té unes cinquanta línies aèries com a clients en tot el món, les quals realitzen un

total de vuit mil hores d'entrenament anuals en els seus simuladors. David Kemp, el president de la companyia a Espanya, afirma que el nou centre d'entrenament que es construeix a Lluçmajor tindrà com a objectiu el mercat aeri mundial i està convençut que la seva localització privilegiada el farà accessible a tots els clients.

Les instal·lacions de la British Caledonian es construeixen junt als terrenys destinats a acollir el futur polígon industrial de Lluçmajor i ocupen un total de vuit mil metres qua-

---

Les companyies aèries a reserven places per als seus pilots en el centre de Lluçmajor a partir de març.

---

drats. La corporació municipal llucmajorera va acceptar el compromís de facilitar tots els serveis a les noves dependències una vegada que el polígon sigui realitzat, i per tant, les dependències de la companyia britànica formaran part del complex industrial de Lluçmajor.

La venguda de la British a Mallorca fou propiciada mitjançant els terrenys i al mateix temps s'establí una relació especial de cooperació amb la UIB per a l'ensenyament bàsic avançat i entrenament tècnic, per això els tècnics de simuladors rebran l'ensenyament a la facultat d'Enginyeria de la Universitat de les Illes Balears. El projecte, globalment, cobrirà tres aspectes: el Centre de Simuladors de Vol a Lluçmajor, l'entrenament «Ab-inicio» a Son Bonet i el curs de tècnics a les aules de la Universitat.

Pere Ros Amengual, fundador d'Air Pal, Centre d'Instrucció Aeronàutica l'any 1982, va iniciar les negociacions amb l'empresa anglesa British Caledonian i ha estat el catalitzador entre aquesta empresa i les autoritats espanyoles i també les autonòmiques. En Pere va muntar i va mantenir operant en el seu Centre d'Instrucció Aeronàutica de Palma un simulador de vol, la instal·lació del qual va costar uns set milions de pessetes, mentre que el primer simulador que la British prepara a Lluçmajor té un pressupost de mil cinc-cents milions de pessetes. Els simuladors de vol complets no només figuren entre el més moderns i tecnològicament més avançats, sinó que han estat seleccionats per satisfer les necessitats d'instrucció dels futurs clients. La simulació visual es realitzarà mitjançant un sistema d'imatges produïdes per ordinador Novoview SP1/TSP2, les quals reproduïxen fins a trenta zones urbanes i aeroportuàries en condicions de nit, crepuscle o dia i una àmplia gamma de condicions de visibilitat. En el simulador A320, les esmentades condicions es reproduïren mitjançant el més modern sistema de pantalla supra-wide, el qual proporciona a la tripulació 150 graus de visió horitzontal ininterrompuda.

Francesc Verdera

Gent de la Vila

Margalida Monserrat, una vida dedicada a la música

Na Margalida Monserrat Garau té 27 anys i es pot dir que des dels 18 es dedica a ensenyar allò tan fonamental per a la seva existència: la música. Té estudis superiors pel Real Conservatori de Música de Madrid, i és professora de piano i professora de solfeig. Imparteix classes de solfeig al Conservatori Professional de Música de Palma, i a l'Escola de Música de Lluçmajor. Té quatre cursos de Solfeig al seu càrrec i forma part del tribunal d'examen de Solfeig per als alumnes lliures i per a les escoles municipals de música dels dife-

rents pobles.

Si bé als 18 anys començava a donar algunes classes particulars a casa seva i als 20 al Conservatori Professional de Palma, avui es pot dir que són més d'un centenar els alumnes que cada any asisteixen a les seves classes a Palma i també més d'un centenar és actualment el total a l'Escola de Música, sense comptar les 50 persones de tota edat que han fet possible que a Lluçmajor existeixi un Cor mixte.

- Què significa per a tu la música?

- L'Art que he escollit per comunicar-me amb els altres. El que més m'agrada és estimular els alumnes més joves a escoltar audicions, perquè també els agradi la música.

- Com va sorgir la idea de crear l'Escola de Música?

- Va ser una cosa com una pedra que va redolant i es perfecciona... No sé exactament com explicar-ho... Fa devers deu anys que don classes de música, començarem amb el solfeig i el piano, però prest va sorgir la possibilitat de dur gent perquè impartís ensenyament d'altres instruments, ja que a Lluçmajor no hi havia cap Escola de Música i el panorama no convidava a l'optimisme... Una escola de música professional a Lluçmajor, això vol dir una escola de docents professionals amb experiència era un dels somnis de la meua vida. Una altre era el de les activitats, un cor, una orquestra. La música no és pot comunicar si ens limitam a l'ensenyament, és necessari que els alumnes integrin els coneixements tècnics amb la pràctica. Crec que l'aspecte comunitari és també fonamental. Per participar a un cor o una orquestra l'individualisme no és positiu, i pens que l'ensenyament musical és integrador i fomenta els valors de la comunitat.

ELS NINS S'ENGRESQUEN MÉS SI TOQUEN A UN CONJUNT.

- A què creus que és degut que els nins d'ara s'interessin tant per la música? Com s'aconsegueix, això?

- No és que ara s'interessin més. El que passa és que si dus un professor d'un instrument determinat, violoncel.lo, per exemple, la gent s'interessa, però si no tenen possibilitats d'escollir, la gent es pensa que la música només és el piano. La funció del piano és més individualista, en canvi, els instruments de vent, tenen com activitat musical primer el conjunt instrumental i després la banda de música, i els

instruments de corda l'orquestra de cambra. Normalment els nins s'engresquen més tocant en conjunt que no tot sols. El piano requereix molt de temps d'estudi, moltes hores si des d'un principi al Conservatori mateix se està exigint un nivell professional i molt alt, i clar, això representa un problema per qualsevol nin...

- Quines innovacions hi va haver el curs passat?

- Havíem pensat obrir la matrícula a un instrument nou que era el violí. Va començar bastant bé, totes eren nines curiosament, i varen fer les primeres passes en una orquestra de Cambra. Ara ens manca promocionar nous instruments, i el que tenim en ment ara mateix és el violoncel.lo perquè és un instrument adaptable a la mà de nin segons l'edat de l'alumne.

Una altra novetat va ser el Cor Mixte, que pretén ser una continuació del que es el Cor de Nins, ja que quan fan el canvi d'edat és molt difícil la seva continuació.

- Quins cursos es donaran enguany a Lluçmajor?

- Hi haurà tots els cursos de Preliminar fins als darrers cursos de Grau Mitjà. De Solfeig hi haurà de Preliminar fins a cinquè, amb la diferència respecte del curs anterior que el cinquè de solfeig anirà a ca-

rrec d'un professor nou, que realitzarà un curset, diguem-ne, intensiu, Enric Pastor Celda, que és el professor titular de Solfeig del Conservatori de Palma.

Aquest cinquè de solfeig té una problemàtica molt específica i és que equival al darrer curs de grau Mitjà i vendrà a ser com el vuitè de piano. També se vol aconseguir fer un grup de nins de cinc a set anys i per fer uns estudis molt senzills, abans de començar amb l'instrument.

Dels instruments hi haurà: Violí impartit per Blai Justo Sampedro. Clarinet i Saxo per Joan Ramírez Mesas, guitarra per Antoni Aragón Saugar, i flauta per Javier Morell Orlandis, professor de flauta al Conservatori de Palma que és també el nostre professor aquí a Lluçmajor, i finalment el piano que serà impartit pel professor Josep Corró Galan.

Ens resta mencionar les activitats musicals del centre, que seràn diverses: agrupacions musicals, audicions, concerts d'alumnes i professors dins i fora de l'escola, intercanvis musicals amb altres escoles i excursions amb la finalitat d'assistir a concerts. Les agrupacions musicals del curs 90/91 seran: un conjunt instrumental (instruments de vent) dirigit per Joan Ramírez, una orquestra de cambra dirigida per Blai Justo, i els dos cors (Cor Jove i Cor Mixte) dirigits per Toni Aragón.

LLUITAM PERQUÈ ELS EXÀMENS ES PUGUIN REALITZAR A LLUCMAJOR

- Quina relació teniu amb el Conservatori de Ciutat?

- Una relació total, ja que el Conservatori és gairebé el qui ens determina les pautes de comportament, com aquell qui diu. Apart d'això tenim iniciatives privades nostres com són les activitats que hem esmentat abans. Quant a programació, igual, un horari ben semblant. Els nostres alumnes són alumnes lliures, es a dir, no oficials del Conservatori de Palma, però sí tenen els coneixements musicals que els permeten examinar-se a Palma. Els exàmens es realitzen al Conservatori encara que fa 2 anys, concretament

el curs 88/89 el 10 de gener de 1989 la Conselleria d'Educació i Cultura amb el vist i plau del Conservatori Professional de Palma ens concedia l'inserció dins la xarxa d'Escoles de la Conselleria. Això significava que els exàmens de les convocatòries de juny i setembre del curs 88/89 i el passat 89/90 s'haguessin realitzat a les mateixes aules de l'Escola de Música de Lluçmajor ja que per tal efecte el Conservatori desplaça tribunals de Palma. També ens concedien un quantios ajut econòmic per als alumnes però la tramitació econòmica havia de realitzar-se mitjançant l'Ajuntament de Lluçmajor, el qual per problemes de mentalitat «localista» ja fa dues vegades que no escolta la nostra petició i deixa passar el termini de tramitació amb les seves nefastes conseqüències per als alumnes (que aquest any superaran el centenar) i per als pares.

- Quina és la millor edat per iniciar-se amb els estudis de música?

- Si volen que el nin faci preliminar, i al cap d'aquest any examinar-se, la millor edat és la que correspon al segon-tercer de bàsica (entre els set i vuit anys, fins i tot nou). Ara bé, com he dit abans, enguany hi haurà la possibilitat que els nins menors de set anys puguin fer una iniciació en tot el sentit de la paraula.

MOLTA GENT VOLIA QUE HI TORNÀS HAVER UN COR

- Com heu aconseguit de crear el Cor Mixte?

- No ha estat massa difícil. Els llucmajorers tenim la fama que no ens movem, però això és perquè de vegades no ens ofereixen allò qu voldriem. La primera cosa important ha estat tenir un bon director i vàrem tenir la sort que en Toni Aragón estava molt preparat i molt ben relacionat amb el món coral, tot va ser prou fàcil. D'altra banda comptàvem amb gent que ja havia cantat i que tenia moltes ganes, que hi hagués un Cor, per continuar cantant, (el nostre músic Miquel Janer va donar suport tot d'una a aquesta iniciativa). Vàrem fer una llista de la gent que havia cantat i li agradava, de manera provisional, i des-

prés, mitjançant una carta els vaig convidar a afegir-se a aquesta activitat. La resposta no es va fer esperar i ben prest (dos mesos) tenguérem un grup de gent disposada a cantar. Vàrem fer una reunió dia 15 de desembre i la gent es va animar al veure que tot estava organitzat (sala d'assaigs, director i partitures escol·lides i fotocopiades), i com que ho donàrem per fet, es va dur a terme. La gent no ha fallat, ha respost i hem pogut complir el programa que prèviament s'havia establert, i són devers una cinquantena de membres. Amb tants sempre n'hi ha algun que falla però des del desembre ençà mai no hem hagut de suspendre un assaig per manca de gent. Ara encara és una etapa difícil: s'han d'acoplar les veus, s'han d'acostumar a cantar junts i a sentir les veus dels altres, a treballar en grup i tota agrupació necessita un cert període de compenetració. Hem assajat tot l'estiu per a un proper concert (9 d'octubre) organitzat per l'Ajuntament. De cada cos hi ha un representant o portaveu, per dir-ho d'alguna manera, el qual aporta les decisions preses pel grup quant a una activitat determinada: de les soprans, na Catalina Cantallops, de les contralts, na Inmaculada Moragues, dels tenors, en Josep Me Andújar, i dels baixos en Joan Trobat. Aquestes quatre persones tenen reunions amb mí, però sempre amb una independència per prendre una decisió o per parlar de qualsevol tema: econòmic, d'activitats, etc...

A mi m'ha sorprès en gran mesura les ganes de treballar que té la gent, perquè fan més del que jo esperava. El cas és que tots, professors i alumnes fan tot el possible perquè l'Escola funcioni tan bé. I que sigui per molts anys!

Catalina Font
Coloma Julià

Recordam que el mes de setembre està oberta la Matrícula a l'Escola de Música que han de formalitzar tant els antics com els nous alumnes. L'horari de secretaria és dimecres i divendres de 16'30 - 17'30.

Llucmajorers pel món

...Sempre és molt agradable retornar a les teves arrels...

Un matí de primers de juliol ens trobarem al Bar Pou amb en Francisco Llorenç Vidal i na Catalina Covas Contestí. Viuen des de fa quaranta anys a Bons Aires (Argentina). Cap dels dos no va néixer a Llucmajor, però podem dir que són fills de la nostra vila, perquè de fet tenen molts bon records de la seva estada aquí. Ell va néixer el 12 de gener de 1919 a Barcelona, i ella el 1er de juliol de 1920 a Santanyí. A na Catalina li deien «sa filla d'es Guàrdia Covas», i a en Francisco

li deien «en Paco, es català». Se casaren a Llucmajor i tengueren un fill, en Francesc. L'any 1950 partiren cap a Bons Aires, duguent dins el seu cor una finestra oberta, a l'altra part de la qual s'hi veia Llucmajor. El seu fill ja s'ha casat, i tenen dos néts. Na Catalina havia vingut el 1971, però en Francisco no havia tornat des del 1950. Ara, després de quaranta anys, han tornat al seu poble que un dia els va veure partir.

- Per què vos n'anàreu?

- (F.L.L.) En aquells moments Espanya passava una època de crisi. Noltros intentàrem millorar i sortir-ne així com poguéssim. Aquí se vivia molt malament i allà en canvi, hi havia molta feina. Ara pareix que s'ha girat sa truita; aquells moments eren bons, però ara passa el contrari.

- Em podríu contar un poc la història de la vostra infantesa a Llucmajor?

- (C.C.) Jo vaig néixer a Santanyí, allà vaig anar a escola. Mon pare era guàrdia i el destinaren a Llucmajor. Aquí vaig anar a aprendre de cosir. Me vaig casar i vaig continuar fent de modista fins que partírem. També he de dir que vaig fer molt poc temps feina a ca'n Pola. Record amb molta d'estima les meves millores amigues: Na Francisca Revira, na Maria Garcias, na Magdalena Alegria,...

(F.L.L.) Jo, quan vaig venir a Llucmajor, ja era gran (venguérem l'any 1934), tenia 15 anys. Vaig néixer a Barcelona. Els meus padrins vivien a Llucmajor. El meu padrí tenia una fàbrica de sabates al carrer de sa Bandera. També tenia unes ties que feien de perruqueres al carrer de Sant Miquel («Ses Catalanes»). Vaig fer feina de tallador de sabates a Ca'n Ferrà, a Ca'n Binimel·lis, a Cas Cavallet...

A Bons Aires continuàrem fent la mateixa feina; jo vaig continuar de tallador de sabates, i ella en aquell

moment feia de modista.

- Partíreu amb la família?

- (C.C.) Ens anàrem amb el fill, però els nostres parents i els nostres pares quedaren. Si bé jo ja hi tenia una germana que feia un any que se n'hi havia anat.

- Com van reaccionar els vostres familiars i amics, quan els comunicàreu la vostra intenció de partir cap a Bons Aires?

- (C.C.) Els va sebre molt de greu. Tots ens deien: «Per què vos n'anau? prest estarem bé, aquí.» Però la veritat és que aquí estàvem molt malament. EL que guanyava el meu home quasi no bastava per comprar pa.

- En aquests moments, que vos

sentiu, més argentins o més llucmajorers?

- (C.C.) A mí m'ha agradat viure a Bons Aires, però ningú s'oblida de ca seva. Ara bé,estic contenta d'estar allà on som, perquè el poc que tenim ho hem aconseguit a «L'Argentina».

(F.L.L.) Jo sigui com sigui, som espanyol, i és evident que la nostra terra ens estira molt.

- Tornaríeu cap a Llucmajor?

- (C.C.) Si no tenguéssim el fill i els néts allà, potser sí.

- Quines són les principals diferències entre la vida d'aquí i la vida d'allà?

- (C.C.) Aquí estan més tranquils. Allà sempre se xerra del mateix i

dels mateixos problemes. Allà la gent és molt acollidora. Accepten els estrangers com si fossin del seu país.

(F.L.L.) En un principi sols coneixíem el cunyat i la cunyada, però prest férem amistats noves, perquè allà hi ha molts de mallorquins.

- Vos heu enyorat?

- (C.C.) Sempre pensam en Mallorca, sobretot per les festes de Nadal, de Pasqua, per les Fires...

- Em podríeu contar qualque anècdota que vos hagi succeït a Bons Aires?

- (C.C.) No hem tengut cap denou, no hem passat mals moments, però tal vegada el moment més important que ens agradaria recordar seria quan compràrem la casa.

- Quines són les vostres aficions?

- Ara, en aquests moments ja estam jubilats i ens podem dedicar més al temps lliure.

(F.L.L.) M'agrada escoltar un partit de futbol. Per altra part, a darrera la casa tenc un bocí de terra, i allà puc sembrar verdures i altres herbes.

(C.C.) A mi m'agrada anar a passejar pel centre de la ciutat, anar al cinema, també ens agrada estiuejar a l'apartament que tenim fora de la capital.

- Ara que heu tornat a Lluçmajor, l'heu trobat molt canviat?

- (C.C.) ha canviat en tot. Quan partírem quasi no hi havia cotxes; ara la gent gasta més que no gastava. Altre temps havíem de comptar les pessetes. Per altra banda veig que el casc urbà de Lluçmajor no ha sofert moltes transformacions, mal-

grat l'estructura del quadrat s'hagi eixamplat. En canvi s'Arenal, és evident que no és el mateix.

(F.L.L.) Lluçmajor té un nivell de vida molt alt. És un poble molt ric, la gent té pocs fills, i això afavoreix una bona situació econòmica.

(C.C.) També hem de dir que del 71 a ara, trob que hi ha manco gent, és a dir, manco turistes.

- Què opinau del turisme i de la venduda massiva d'estrangers?

- (F.L.L.) Aquí el que falta és un turisme de més qualitat: hosteleria bona, més atenció, i sobretot una distribució més racional dels hotels i urbanitzacions.

- Trobau que amb tot aquest canvi els llucmajorers han canviat?

- Ara estan molt millor, però el caràcter dels llucmajorers continua essent el mateix.

- Heu retrobat moltes amistats

aquí?

- (C.C.) Crec que m'han presentat a tot Lluçmajor, i me'n record d'alguns noms, però la fesomia no me sona, com que ara ja som més vells!

(F.L.L.) Amb quaranta anys s'oblida la cara de les persones, i és difícil conèixer els que per ventura havien estat els millors amics, però sempre és agradable retornar a les teves arrels.

- Voleu afegir res més?

- Estam molt contents d'haver tornat, i fins el mes d'agost serem aquí.

Des d'aquí, des del seu poble, Lluçmajor, els enviam una abraçada molt forta i esperam que no ens oblidin, i sobretot, que ens visitin més sovint...

Margalida Mut i Tomàs
Andrea Puig i Prohens
Antoni Vadell i Ferrer

JAIME LLULL RODRIGUEZ

*INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES

Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

* INSTAL·LACIÓ DE COMPTADORS

Canvis de tensió
Contractació de comptadors

C/. Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 24 22 86

CENTRE ÒPTIC EXPOLENT

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

Religió i Societat en el futur

(Reflexions a partir de la celebració del Centenari de la Fundació dels Missioners dels Sagrats Cors, 1890-1990)

⇒Jaume Oliver.

Tots els mitjans de comunicació social a casa nostra s'han referit, durant el mes d'agost, a la celebració del Centenari de la Fundació de la Congregació dels Missioners dels Sagrats Cors, esdevinguda a Sant Honorat dia 17 d'agost de 1890, i en la qual intervingué de forma decisiva el canonge llucmajorer Mn. Magí Vidal. De forma especial, com era d'esperar, la Revista Lluc, dirigida per l'esmentada Congregació, ha dedicat el número extraordinari de maig-agost a l'anàlisi d'aquesta efemèride, amb col.laboracions molt interessants que converteixen aquest exemplar en objecte de lectura obligatòria per a tots els interessats en el fet religiós i en la història contemporània mallorquina.

Sens dubte aquesta celebració resulta tan oportuna com necessària. Es cert que el context religiós, històric i socio-cultural que envoltà i condicionà la fundació d'aquesta Congregació (i de moltíssimes d'altres durant tot el segle XIX a Mallorca) era molt diferent del context de finals del segle XX i dels inicis del segle XXI que cal tenir ben present, no sols per endevinar en l'estudi i interpretació del fet religiós a casa nostra durant el passat segle sinó també, i especialment, per encertar en les alternatives i respostes de dimensió religiosa pròpies de l'època actual amb visió de futur. Precisament aquesta diferència contextual ens pot ajudar a desenvolupar un visió històrico-crítica per tal d'aconseguir una millor comprensió de la complexa realitat i per tenir al nostre abast una millor informació que ens permeti revisar els valors que mouen la nostra societat.

La nostra societat en el segle passat era una societat agrícola, massivament analfabeta, fortament estratificada, amb una molt irregular distribució de la riquesa que possibili-

Sant Bonaventura de Lluçmajor, bressol de la vida claustral franciscana restaurada a Mallorca.

tava una gran massa social amb mínims recursos econòmics i amb una situació de pobresa sense sortida; societat que era conduïda per poders polítics amb un sentit d'Estat centralitzat i amb dèbil o nul esperit autènticament democràtic (resulta molt enriquidor el repàs de la història del nostre segle XIX), ajudats per les forces caciquils mallorquines que mantenien la població allunyada de la cultura i de les ideologies liberals i progressistes, tot considerant a Mallorca com a una part de la província dita «Islas Baleares» que, d'altra banda, no era gaire difícil de controlar i governar.

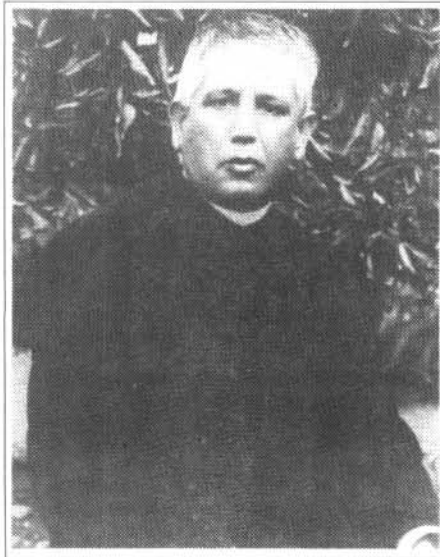
El procés secularitzador nascut a Europa en el segle XVIII no havia entrat a formar part del tarannà social illenc (malgrat haguessin estat confiscats alguns bens eclesiàstics i suprimides algunes congregacions religioses per la legislació vigent)

sinó ben al contrari, la Religió formava part molt important de la cosmovisió social i els poders o institucions que la representaven gaudien d'una gran influència tant a nivell individual com col·lectiu. El Concordat de 1851, signat entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu que preveïa la creació de noves ordres religioses i el corresponent ajut estatal, sempre que es dediquessin a l'ensenyament i a obres d'assistència social, tingué a Mallorca, sens dubte, un considerable ressò, amb conseqüències trascendentals, entre d'altres àmbits, per a la nostra història de l'Educació.

L'Església constituïa de fet, com a organització i institució, a nivell universal i local, un fort bastió contra el Liberalisme (el bisbe Bernat Nadal en fou una qualificada excepció), Socialisme, Modernisme i d'altres corrents o actituds que pogués-

sin suposar no ja una revolució sinó un canvi social, i un clar exemple, a nivell intern, de forta jerarquització i de sistema tancat. Les actuacions en el camp de l'assistència social, beneficència o ensenyament, sovint molt valuoses i àdhuc exemplars, no trastocaven l'ordre establert ni les estructures socials.

El moment present, entre les darreries del segle XX i els inicis del segle XXI, enmig de fortes ombres i mancances, es mou en contextes polítics democràtics i autonòmics; la societat mallorquina ha passat, sense un procés previ d'industrialització, a ésser una societat de serveis (el turisme ha estat la salvació, amb un gran cost, això sí i amb un gran risc per al futur com a monocultiu econòmic); el procés de secularització social s'ha intensificat (pensem en la legislació i les actituds socials vers la família, el sexe i les normes ètiques, en general); la mateixa Església ha evolucionat (pensem en l'impacte, encara no suficientment digerit, del Concili Vaticà II), malgrat l'actual sigui un període de clara involució que dificulta l'òptima collita de la llavor de Joan XXIII; han sorgit problemàtiques noves a nivell econòmic i social (atur, marginació, drogues, etc.); la tecnologia ha obert possibilitats fins ara insospitades, tant en sentit positiu com negatiu; han sorgit noves sensibilitats i criteris ètics (feminisme, ecologia, pacifisme, antimilitarisme, internacionalisme, etc...); es viu, en fi, una quotidiana dialèctica del comportament social i polític que manté sense resoldre gran part dels problemes per punyents que siguin

El canonge penitencier Magí Vidal

(manca de qualitat de vida per a una gran part de la població, injustícia social, situació vergonyosa del Tercer Món, una major diferència entre països rics i pobres, manca de la pràctica dels Drets Humans, etc. etc.).

En aquests nous contextes, esbrinats a tall d'esquema, s'ha de moure una nova vivència religiosa i s'ha de donar, per part del seguidors de l'Evangeli de Jesucrist a Mallorca, una resposta vàlida a les permanents preguntes de l'home i a les permanents necessitats de la societat (¿On és el teu germà?) tal com els membres de l'Església mallorquina del segle XIX, fidels a l'Evangeli i a la col·lectivitat, volgueren donar (si ho aconseguiren ells i llurs continuadors és, encara una qüestió oberta).

Cal seguir estudiant, des de la perspectiva històrico-crítica i des de

la perspectiva de la fe, els reformadors religiosos mallorquins del segle XIX i la seva obra. Sense oblidar, i els llumajors tendrem feina que fer, la figura i l'obra del P. Antoni Ripoll i Salvà, fundador, l'any 1893, de la Tercera Ordre Regular de Sant Francesc (avinenteses històriques no en faltaran: en primer lloc, recordem que aquest religiós llumajorer morí l'any 1916 -un altre element a recordar quan es celebri l'any qui ve el 75è aniversari de la concessió del títol de ciutat a la vila, esdevinguda precisament aquell any-; en segon, l'any 1993 es complirà el Centenari d'aquesta fundació).

Pot resultar molt útil en aquesta tasca la lectura atenta del llibre de l'escriptor i professor de teologia Enrique Miret Magdalena, titulat: «El nuevo rostro de Dios. El provenir de la religión» (Ediciones Temas de Hoy, Madrid, 1989). En un context molt ample i tenint en compte la perspectiva de l'espiritualitat oriental, reflexiona sobre allò que és essencial a la vivència religiosa, sobre allò que no és autèntica religiositat i sobre allò que en el futur, segons ell, definirà la nova religió, lluny de tota alineació i oberta a l'aprofundiment i al pluralisme.

Cal que a l'exigència de l'Esperit i al clam dels germans s'hi unesqui una actitud generosa i intel·ligent per tal de no donar, ara i aquí, als problemes del segle XXI respostes del segle XIX, i per tal d'obrir de pinte en ample la Comunitat mallorquina de creients als nous contextes sòcio-històrics i ésser-hi, de forma nova i creativa, presència i testimoni.

**SANEAMIENTO
CALEFACCION**

GABRIEL OLIVER

**INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIO
ENERGIA SOLAR**

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Melià, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

PETITONS

**ARTICLES
INFANTILS**

De 0 a 10 anys

**LLISTES
NAIXEMENT**

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

PÀGINA VERDA

L'aigua és un tresor limitat, és l'element del planeta més necessari i valuós i també és finit. Pel fet de viure en una illa aquestes afirmacions són particularment certes i no les podem ignorar alegrement.

Hem arribat a un punt perillós per la sequera dels darrers anys i l'augment del consum (noves urbanitzacions, construcció de piscines, gran nombre de visitants, canvi d'hàbits higiènics, nous usos industrials i particulars, reguiu...)

Els aqüífers han acabat els recursos, s'han salat molts de pous, l'agricultura d'hort s'ha fet inviable, s'han hagut de començar processos de potabilització, depuració i extracció molt costosos econòmicament i energèticament. Ara ja es pensa en el darrer reducte d'aigua de la Serra de Tramuntana per abastir la demanda, no sempre racional, de tota l'illa.

Com sempre, però, la solució no és augmentar l'oferta indiscriminadament sinó frenar el consum. Vet aquí una sèrie de conselles per a no tудар l'aigua i reduir el consum d'un bé col·lectiu tan preciós i escàs.

-Revisa tots els grifons de casa teva per evitar pèrdues. Canvia les soletes si és necessari i tanca bé tots els passos d'aigua.

-En obrir un grifó, no importa donar-li la potència màxima. La majoria d'aigua es perd sense haver donat cap servici.

-Les plantes s'han de regar després de la posta de sol per a no patir les pèrdues per evaporització i aprofitar-la millor.

-Sembla la vegetació adequada al nostre clima que no exigeix un consum excessiu d'aigua. Els jardins nòrdics de plantes delicades i la gespa no són, en absolut, recomanables.

-No facis net el cotxe més d'un pic cada mes.

-Els dermatòlegs estan cansats de recomanar uns nous usos higiènics: no és bona ni necessària la dutxa diària ni rentar-se els cabells molt

«No embruteu l'aigua ni els seus camins»

sovint. Diàriament pots passar amb una rentada, de peus, cara, coll i orelles —i altres coses que consideris «imprescindibles»— l'aigua i els sabons fan mal a la pell, afavoreixen les seves malalties i les prenen la protecció natural.

-Els dipòsits del WC normalment gasten una gran quantitat d'aigua. Pots regular aquest consum o, simplement, posar-hi unes botelles plenes d'arena per a disminuir el volum d'aigua.

-Recupera, manté o construeix instal·lacions de recollida d'aigua a les teulades per al consum particular.

-Guarda l'aigua de fer net el menjador —o qualsevol aigua sense detergent— per a regar les teves plantes.

-Rentar la roba quan sigui estrictament necessari. Si la rentes massa torna vella, tudes l'aigua i embrutes el subsol o la mar amb

detergents i fosfats.

-Utilitza la rentadora i el rentaplats amb un programa econòmic i quan estigui ple. La majoria d'electrodomèstics del mercat tenen programes econòmics per a estalviar aigua i electricitat.

-No construesquis piscines privades. Ves a nedar a la mar o, en tot cas, a les piscines públiques.

-No embrutis mai l'aigua ni les seves vies: torrents, saragais, platges, fonts, síquies, la mar, aljubs, safareigs, etc.

-Recorda sempre la història del migjorn de Mallorca condicionada per la falta d'aigua: fam, epidèmies, migracions, agricultura i arquitectura específiques...

-Pensa en el futur dels teus fills que també tenen dret a l'aigua que ara tudam i que, per desgràcia, els farà falta més envant.

Toni Llompart
Ramon Tous

La metzina del mes

Avui, la bombeta incandescent

«L'eficiència energètica, alternativa a la contaminació»

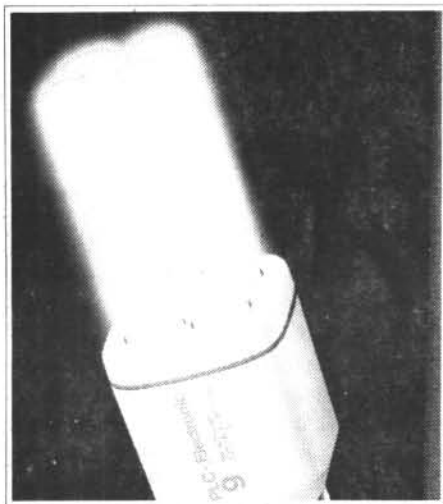
No, no us indigneu, encara. No volíem dir que aquest magnífic invent, obra de l'hàbil mecànic i industrial nord-americà Thomas Alva Edison, fos realment metzinós. Però els seus innegables avantatges no ens han de fer ignorar el cost real que té sobre la qualitat de la nostra vida. El perill de construcció d'una nova central termoelectrífica a Mallorca —a S'Estalella o onsevulla— i la progressiva degradació de l'atmosfera terrestre haurien de fer-nos reflexionar sobre l'elevat preu d'algunes comoditats, aparentment naturals i gratuïtes.

La incorporació de la bombeta incandescent a les cases del món ha estat durant molts d'anys símptoma inequívoc de progrés i l'«electrificació» va ser, durant els primers cinquanta anys d'aquest segle tasca prioritària de molts de governs. L'inoblidable pare Josep Gelabert deia sovint a les seves clàsses de religió que la bruixeria i la por al dimonis varen desaparèixer amb la bombeta elèctrica; ignoem si la frase era seva, però ja val.

Tot i que molts de llucmajorers que encara no són padrins recorden quan la bombeta s'encenia gràcies a les fàbriques locals d'electricitat, i com limitaven el subministrament a unes poques hores al dia, avui pareix que les bombetes i els electrodomèstics funcionen sols. ¿Hem oblidat costums tan senzills com obrir la finestra per veure-hi amb la claror del dia, apagar el llum en sortir d'una cambra o apagar la televisió si no miram el programa? Cada casa té la resposta.

Però aquests elementals consells d'estalvi energètic no ens han de fer predicar un ecologisme retrògrad, antiprogressista i cavernícola. Contra les veus que prediquen el retorn al llum d'oli per evitar la dependència de centrals tèrmiques i nuclears, hem de creure en la capacitat creadora de l'home i pensar formes que permetin mantenir un alt nivell de vida i, a la vegada, no degradin el nostre medi de vida.

Aquestes solucions existeixen, i no únicament en el món de les idees. Les tecnologies de baix consum són ja una realitat i les investigacions sobre la rendibilitat i l'eficiència energètica són avui l'única opció de desenvolupament possible. L'objectiu seria enunciable d'aquesta manera: És possible mantenir un

Les bombetes elèctriques fluorescents. Un exemple de tecnologia de baix consum energètic.

elevat nivell de vida i estendre'l per tot el món i, a la vegada, disminuir els consums energètics destructius i evitar la degradació del planeta.

L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA: LA TÈCNICA DEL FUTUR

Avui és possible millorar el rendiment de la major part de les màquines existents. Així, per exemple, en automòbils de benzina ja hi ha prototips viables que ofereixen consums de tres litres cada cent quilòmetres contra els nou litres per cada cent que són avui habituals —això per no parlar de cotxes solars, una realitat a Alemanya—. O parlem d'electrodomèstics: ja hi ha frigorífics capaços de fer amb consums d'un kilowatt-hora per dia. El mateix passa amb una màquina —tan prescindible, d'altra banda— com el condicionador d'aire: contra els models habituals, que consumeixen set o deu kilowatts-hora per dia, tenim notícia de prototips amb un rendiment tres vegades millor¹. La llista s'allargaria molt, i demostra que s'ho paga investigar i promocionar el rendiment i l'estalvi com a sortida a la crisi mundial. Resumim-ho en paraules d'assenyats doctors en ciències i en economia, assessors del Congrés dels Estats Units, poc sospitosos de radicalisme ecologista ni de simpaties comunistes: *Les millores en el rendiment energètic poden dur-se a terme amb un cost econòmic molt menor que el que seria necessari per*

desenvolupar noves fonts d'energia². Un veredicte que coincideix amb el de Greenpeace: Pesseta a pesseta (...) és molt més econòmic invertir en estalviar una unitat d'energia que invertir en general una unitat addicional³.

Una opció decidida per l'estalvi i l'eficiència energètica és l'única alternativa realista a la degradació del medi ambient i el manteniment de les injustes relacions entre els països pobres i els països rics⁴. I nosaltres podem ajudar des de les nostres cases. L'ús de millors bombetes elèctriques és l'exemple que aportam en aquesta segona edició de «la metzina del mes».

LA BOMBETA METZINOSA

L'aparentment inofensiva bombeta elèctrica que teniu a ca vostra també ajuda a la degradació del planeta. L'electricitat que consumeix la produeixen centrals termoelectriques que són culpables del deu per cent de l'efecte d'hivernacle, responsable de l'encalament de l'atmosfera que amenaça les condicions de la nostra supervivència⁴. Reduir el consum d'aquests aparatets significa impedir la construcció de noves centrals elèctriques i, per tant, lluitar per un planeta millor. Segons Jordi Bigas, responsable del WISE (el Servei Mundial de l'Energia), si a tot el territori espanyol canviàssi la meitat de les bombetes convencionals, incandescentes, per les bombetes fluorescents de baix consum, podríem tancar una central nuclear de mil megawatts⁵. La central de S'Estalella està prevista només per a dos-cents cinquanta megawatts (MW). El consum en fuel oil estimat per a una central tèrmica standard és de 560 milions de litres en un any, o el seu equivalent en carbó.

A rel de l'anterior crisi del petroli, l'any 1973, els governs i les indústries varen adoptar una sèrie de mesures d'estalvi energètic que, durant bona part dels anys vuitanta, havien tornat a caure en desús, almenys al nostre país. Malgrat tot, ha estat en els últims anys que les empreses equipaments elèctrics —primer la Philips i després Osram— han comercialitzat un nou tipus de bombeta elèctrica fluorescent de baix consum. Aquestes bombetes tenen, aparentment, un únic emperò, el seu elevat

preu de venda al públic, que oscil·la entre les tres mil i sis mil pessetes. Això queda amplament compensat per l'elevada rendibilitat d'aquest projecte: són bombetes de poc sonsum, d'entre cinc i vint-i-cinc watts, contra els seixanta que solen consumir les tradicionals, de filament incandescent; i són bombetes de llarga durada, de vida fins a vuit ve gades superior a la d'una bombeta convencional. A més, la qualitat de llum de les fluorescents és superior, per les millores tècniques que introdueixen en les reactàncies.

Segons un anunci publicitari d'un model de baix consum de la casa Osram *si una nova làmpara consumeix un vuitanta per cent menys d'energia i dura vuit vegades més que una bombeta, el seu preu a penes importa*. Segons les dades aportades per l'empresa avalades per estudis d'associacions de consumidors, fluorescents de 7, 11, 15 o 20 watts, equivalen, en claror, a bombetes de 40, 60, 75 o 100. El consum d'una bombeta tradicional és, doncs, cinc vegades superior per un treball similar. Segons l'esmentat anunci publicitari, durant les vuit mil hores de vida d'una bombeta de vint watts, haurem estalviat 10.000 pessetes. La rendibilitat en recanvis, doblers i energia sembla evident i el medi ambient ho agraeix. Per la seva part, l'empresa Philips ofereix en la seva publicitat un vuitanta per cent d'estalvi i bombetes petites i lleugeres que, a més, no desprenen calor.

PERILL: RADIACTIVES I POTENCIALMENT CONTAMINANTS

Però no tot són avantatges. El mes de juliol passat *El correo del sol* feia la veu d'alarma: Moltes d'aquestes noves bombetes fluorescents contenen materials reactius, en quantitats molt petites. També contenen mercuri, per la qual cosa no convé tirar-les als fems sinó fer-ne una recollida especial com la que seria necessària per a les piles elèctriques i altres materials tòxics. Així evitaríem que el mercuri passàs al medi ambient.

La presència de gasos i metalls radiactius en aquestes bombetes ha provocat la divisió d'opinions d'alguns grups ecologistes, especialment als països on és més freqüent l'ús dels nous fluorescents. Així, per exemple, als Estats Units d'Amèrica, l'Institut Rocky Mountain de Colorado, molt preocupat pels temes energètics i de degradació de l'atmosfera, considera que la quantitat de material radiactiu és molt petita i que els avantatges mediambientals són supe-

riors a aquest inconvenient. Oposadament, la coordinadora Nuclear Free America de Maryland, sosté que *els fluorescents afavoreixen la dependència de la indústria nuclear, per la qual cosa cal rebutjar tots els models radiactius*. A Catalunya, el WISE ha demanat al govern espanyol el llistat de bombetes que usen elements radiactius, sense obtenir-resposta. La mallorquina Coordinadora contra els parallamps radiactius encara no ha adoptat cap posició davant el tema.

RADIACTIVES, PERÒ NO TOTES

Els elements radiactius són necessaris, però no imprescindibles per al funcionament d'aquestes bombetes. Això fa que alguns models haginn conseguit prescindir-ne. El material radiactiu auxilia la primera ignició de la bombeta. Tots els nous fluorescents funcionen de la mateixa manera, aproximadament, usant reactàncies per a transformar el corrent elèctric. *La reactància permet obtenir el corrent inicial necessari per encaletir un electrode, de manera que pugui fer-se un arc entre aquest electrode i un altre. El corrent de l'arc activa el fòsfor que revesteix l'interior del cilindre de vidre. Però per a posar-se en marxa, és necessària més tensió, i alguns models utilitzen per a aconseguir-la material radiactiu en el sistema d'encesa de l'interruptor incandescent, destinat a encaletir l'electrode i produir la ionització inicial, sobre tot en temperatures baixes. Els radionucleïds emprats són el kripton-85, el prometi-147 i el triti-3*.

El prometi i el triti-3 emeten partícules beta i el kripton 85 partícules beta i gamma. El kripton 85 és present, almenys, a la bombeta PL «twin tube» de Philips, que en conté 0'3 microcuris. Aquest gas noble té una vida aproximada de deu o onze anys —més, per tant, que la bombeta— i, si fuig, pot introduir-se en el cos humà per la pell o per les vies respiratòries.

El prometi 147 l'han trobat a la bombeta PLC Cluster Lamps/ 15 mm. («quad tubes») de Philips. La quantitat d'aquest metall radiactiu a cada bombeta és molt baixa, aproximadament 0'3 microcuris: 182 vegades menor a la màxima resistible pel cos humà en una inhalació (60 microcuris) o sis vegades menor al màxim que pot tolerar un òs humà (2 microcuris).

El triti el trobam, almanco, a la bombeta PLC Cluster Lamps /10mm. («quad tubes») de Philips. Cadascuna en conté 0'5 microcuris. També conté una quantitat ínfima de triti la Philips SL 18 en la seva versió amb encebador magnètic incorporat. El triti-3 té una vida de 12'3 anys. És un gas molt més perillós: la dosi mortal és de 70 curis per a una persona de 70 quilos. Molt major quela continguda en una bombeta. Un incendi, en canvi, resulta perillós si el foc oxida el triti,

ja que aquest gas, oxidat, multiplica la seva toxicitat.

En canvi, altres models de bombeta fluorescent no són radiactius: *Que citen les fonts consultades són el model Osram Dulux EL -Una mica car—, el Philips SL18 (exceptuant quan incorpora un encebador magnètic amb triti) o el Philips PL de màxima longitud. No cal dir que aquestes tres són lleugerament més recomanables, tot i que no hem de carregar la nota sobre la migrada radiactivitat de les altres abans esmentades. El perill és quasi nul i els avantatges d'aquestes noves bombetes enormes: Per a les butxaques i per als pulmons.*

NOTES:

1. Dades extretes de John H. GIBBONS, Peter D. BLAIR i Holly G. GWIN «Estratègies para el uso de la energia» a *Investigación y ciencia, edición española de «Scientific American», número 158, noviembre de 1989. pp. 94 a 103. Barcelona.*

Gibbons, doctor en física nuclear per la Universitat de Duke, és el director de l'oficina de Valoració de la Tècnica del Congrés dels EUA. Blair també treballa en organismes gubernamentals d'estudis sobre el medi ambient. És doctor i professor de política energètica a la universitat de Pennsylvania.

2. GIBBONS, BLAIR, GWIN. 1989, pàg. 99

3. J.K. LEGGET, P.M. KELLY y Juan A. López de Uralde i altres (per l'adaptació). *Nucleares y efecto invernadero. Greenpeace-Integral. Barcelona, 1989, pàg. 14.*

4. *ibid.* L'efecte hivernacle o efecte d'hiverner consisteix en el sobreencalentiment de l'atmosfera terrestre. El causa l'augment de les quantitats de gasos com el CO₂, el metano, l'òxid nítric, l'ozó o els halocarburs. Aquests gasos deixen penetrar la radiació solar a l'atmosfera, però no la deixen sortir. Aquesta retenció de calor —talment la que causen els vidres d'un hiverner— provoca l'augment de la temperatura terrestre que s'ha començat a detectar. Els efectes poden ser catastròfics: augment del nivell de la mar, desertificació, fam, castàstrofes meteorològiques...

5. K. HATHERLEY, J. BIGAS. «Bombillas peligrosas a todas luces» a «El Correo del sol» suplement d'Integral, julio 1990. Barcelona. pàg. 7.

6. *ibid.*

7. HATHERLEY, BIGAS, article citat, pàg. 1.

8. Dades de HATHERLEY i BIGAS. Article citat.

La leishmaniosis

La leishmaniosis és una malaltia que, aquests últims mesos, s'ha feta tristement famosa, no tan sols per la incidència que ha tengut en cans i persones, sinó també per la gran quantitat d'articles periodístics que sobre el tema s'ha abocat.

La leishmaniosis no és una malaltia d'aparició recent, ja que el primer cas descrit a nivell mundial data de 1886, i, a nivell d'Espanya el 1910. No obstant, des de fa alguns anys s'han produït un increment de la incidència i això pot esser degut a un augment del número de cans, descuit de la lluita contra insectes, resistència i adaptació d'aquests insectes, etc.

Es tracta d'una malaltia parasitària, produïda del G^o Leishmania, i és una zoonosis, és a dir, transmissible a l'home.

Quant a l'epidemiologia, s'ha de senyalar que la principal via de transmissió és la indirecta, o sia, a través d'un hoste intermediari en el qual el protozoo causant evoluciona a la forma infestant; aquest hoste intermediari és un mosquit del G^o Phlebotomus (beatetes) que, amb al seva picada (si prèviament ha picat a un ca malalt) inocula el paràsit produint-se així la malaltia. Una altra via de transmissió és la materno-fetal, a través de la placenta.

Afortunadament, la transmissió per contacte directe està pràcticament descartada pel que la possibilitat de contagi entre un ca malalt i un altre sà, davant l'absència de mosquits, és molt remota.

Com ja s'ha dit, els mosquits responsables de la transmissió, pertanyen al G^o Phlebotomus. Els mosquits mascles s'alimenten de suc vegetals i sols les femelles són hematòfagues (s'alimenten de sang) essent doncs les causants de la transmissió.

Són molt abundoses en els Països de clima càlid i templat. Tenen hàbits verpertins i nocturns i se desenvolupen en zones humides amb fullaca, terrenys arenosos, clapers, etc., emperò el seu hàbitat és molt ampli.

Apareixien en primavera i persisteixen durant tot l'estiu, fins que, a la tardor, amb l'arribada de les baixes temperatures, desapareixen.

Cal destacar que senten predilecció per la sang de ca, pel que aquest actua de modo de cuirassa front a l'infecció humana. Quant al quadre clínic en els cans, hi ha dues formes de presentació:

a) Forma cutània, característica per una dermatitis i alopecia (caiguda del pèl) al voltant dels ulls, nas i posteriorment en la zona auricular, amb escates blanquinoses, llagues sagrants amb sortides òssees, etc.

b) Forma visceral generalitzada, més greu que l'anterior i que acaba generalment causant la mort a l'animal.

La simptomatologia és molt variada: tristor, decaïment, petites oscil·lacions febrils, anèmia i esblanciment de les conjuntives, perianonixis (creixement exagerat de les ungles), hipertròfia dels ganglis submaxilars, unguinals i poplíteus, curvament del raquis, hemorràgies nasals. A vegades s'observen símptomes oculars com conjuntivitis, queratitis. Essent una malaltia crònica, l'animal s'amagreix progressivament.

En les persones el quadre clínic és poliforme, podent tenir curs també

en la forma cutània i visceral, essent aquesta darrera la més greu.

Pernòstic: per a les persones el pernòstic és favorable, ja que, un cop diagnosticat responen bé al tractament. S'ha de dir que, són els nins de poca edat els més susceptibles al patiment de la malaltia per no posseir el sistema immunitari completament desenvolupat. En el cas del ca, el pernòstic és sempre greu.

Tractament: no existeix un tractament plenament efectiu per al ca i donada la condició de ser una malaltia transmissible a l'home se recomana el sacrifici dels animals. No obstant, algunes vegades, davant la negativa del propietari del ca a què aquest sia sacrificat, es recorre a un tractament paliatiu amb Glucantine, que sols millora la simptomatologia.

Donada l'absència d'un tractament eficaç i la manca de vacunes, és important prendre certes mesures per disminuir el risc de contagi, com és ara no treure els cans a passejar en les hores de màxima activitat dels mosquits (al capvespre), l'ús de repelents i insecticides i tractar (no se reconama) a sacrificar els cans malalts.

El Consistori Lluçmajorer acaba d'iniciar el seu curs del seu actual manament municipal, després d'haver conclòs les seves tradicionals vacances d'agost, sense cap sessió plenària. En el ple de juliol, sense cap dubte, l'assumpte «estrella», i com a tal, col·locat en el darrer lloc de l'ordre del dia, fou l'ampliació de les instal·lacions del Club Nàutic de S'Estanyol.

Quan al resultat de la votació, s'ha de dir que els nostres regidors, exceptuant en Miquel Clar (i és que l'U.M. sempre s'ha mostrat com a un fervent defensor del «creixement i prosperitat de S'Estanyol»), segueixen molt ecologistes. Inclús els populars amb un president d'un club nàutic a les seves files, optaren per l'abstenció, amb el resultat, ja sabut de tots d'un sol vot a favor de l'ampliació; també en J. Rabasco, en aquesta ocasió i sense que això serveixi de precedent, no va votar en contra de la postura del PSOE.

No les tenc totes segures» diu el falcó, el qual segueix fent servei com a vigilant a la torre de S'Estalella i no perd calada de tot el que passa per allà prop. Conta que pocs dies després d'haver-se celebrat la sessió plenària, a principis d'agost, tota una sèrie de personatges passaren per les instal·lacions del club nàutic de S'Estanyol: Gabriel Cañelles, Jeroni Saiz, Gaspar Oliver, Joan Miquel, etc.

-«Aquesta concentració de peperos no m'agrada gens», insistia el falcó.

-«No siguis tan malpensat», li va replicar el mussolet «A lo millor hi havia una bauxa devers Cabrera i embarcaren a S'Estanyol».

«Ai mussolet, ets un poc caparrí, segons amb quines coses has de pensar malament i quasi sempre endevinars».

-«Vatua el món, falconet, No me diguis caparrí. Ja no és el primer pic que m'ho diuen i me va sebre molt de greu perquè després me varen donar una bona passada. Però tranquil, hi ha coses que, ben pensat, valen la pena que te diguin caparrí. Jo així ho crec i m'agradaria que qualcú pensàs el mateix».

Quant a les sessions plenàries de l'Ajuntament, s'ha de dir que es posa de moda una ordre del dia amb molts punts i per això s'allarguen quasi sempre fins a les dotze de la nit. En els darrers mesos, mai no manquen una sèrie de propostes sempre idèntiques: «ratificar el nomenament d'advocat i procurador per al con-

tenciós...»

Convendria, per estalviar temps i no repetir sempre la mateixa tonada i sobretot si els contenciosos han de seguir en el mateix ritme, que s'adptàs un acord perenne i tendrien un cap tallat i un empenyo manco.

Tenim recursos per pa i per sal: pel camí de Vallgornera, per expropiacions i ara contra acords per integració de tres auxiliars de la Policia Local a la plantilla de l'esmentat cos. Així, en el transcurs del darrer ple poguerem saber que l'advocat de l'Estat, en representació del Delegat del Govern (Central) havia impugnat l'acord plenari que es referia a Angel Risueño, Miquel Guerrero i Catalina Marí.

Per decidir la integració, l'Ajuntament s'ha acollit a una ordre dictada pel Conseller Adjunt a la Presidència, Francesc Gilet. El Delegat del Govern (Central), Gerard Garcia no està conforme amb la mencionada ordre i ha confugit contra alguns ajuntaments, entre ells el de Lluçmajor.

Tenim ambulatori, amb més comoditats i més lloc, tant per els pacients com per als doctors, però amb els torns del metge de guàrdia «la vida sigue igual» com la cançó de Julio Iglesias... «molta església i pocs perdons».

Un diumenge d'agost, a la farmàcia de torn i a la Policia Municipal s'informava que el metge de guàrdia era a l'ambulatori. Més o manco eren les nou de la nit, les llums de l'ambulatori estaven enceses però les portes tancades i ningú no responia. Després d'aguantar més de mitja hora d'espera en el carrer, ningú no va donar senyals de vida.

De res no ens ha servit als llucmajorers les noves dependències, amb habitacions per al torn de guàrdia, si després el metge no apareix. Més valdria que abans de signar nous acords amb la Conselleria de Sanitat o l'INSALUD, l'Ajuntament cercàs una solució definitiva per al problema del metge de guàrdia.

Les obres del Centre de Pilots de Son Noguera segueixen sense aturar-se fins a tal punt que ni tan sols no s'han vist afectades per les tradicionals vacances d'agost, les quals habitualment paralitzen tota l'activitat a Mallorca. Mentrestant, passa tot el contrari per el veïnat projecte del polígon industrial, pareix que va tenir «arrancada de cavall i arribada d'ase» i després de parlar-se que tots els solars estaven venuts i que tot anava vent en popa, no s'ha mogut ni una sola pedra.

El mussolet diu que hauríem de cercar els mateixos padrins i podríem fer qualque cosa.

II Milla Urbana Ciutat de Lluçmajor

J. Quintana

Amb importants trofeus i més de mig milió de pesetes en metàl·lic i en vals de material esportiu, es va desenrotllar per segon any consecutiu, la «MILLA URBANA CIUTAT DE LLUCMAJOR» que va reunir més d'un centenar d'atletes i que va tenir com a vencedor, en la categoria absoluta, a Francesc Ribera amb un temps de 4 minuts, 07 segons i 89 dècimes, la qual cosa no està gens malament en la distància d'una milla (1.609 metres) i que va repetir el triomf que ja havia aconseguit en l'edició de l'any passat.

Hi va haver sis categories, les quals per cert no varen ser tan ben agrupades com hauria de ser, perquè no es pot comprendre com, per exemple, en la categoria de fèmines, una nina d'onze anys corri amb una dona de trenta-cinc.

MASCULINS «A» (1976-77-78-79 i 80)

- 1r. Alberto Mudarra Rosales (C.P. S' Arenal) 05' 07" ' 03 d.
- 2n. Esteve Barceló (Colonya-Pollença) 05' 09" ' 20 d.
- 3r. Joan Quintana Oliver (Selec. Lluçmajor) 05' 15" ' 81 d.
- 1r. Local.- Miquel A. Cantallops 05' 42" ' 66 d.

MINUSVÀLIDS MASCULINS (totes les edats)

- 1r. Javier Solano (C.D. Illes) 06' 14" ' 00 d.
- 2n. José Romera (C.D. Illes) 07' 39" ' 07 d.
- 3r. Bartomeu Gelabert (Independent) 08' 26" ' 04 d.

MINUSVÀLIDS FEMENINS (totes les edats)

- 1r. Isabel López (C.D. Illes) 08' 46" ' 64 d.
- 2n. Aina M. Oliver (C.D. Illes) 09' 01" ' 79 d.
- 3r. Julia Castillo (C.D. Illes) 09' 06" ' 03 d.

FEMENINS (1979 i anteriors)

- 1r. Isabel Vaquer Cerdà (Filípides) 05' 08" ' 32 d.
- 2n. Josefina Isado Bonet (Colonya-Pollença) 05' 10" ' 07 d.
- 3r. Soledad Mateos (Colonya-Pollença) 05' 30" ' 10 d.
- 1r. Local.- Catalina Oliver Tomàs 06' 42" ' 06 d.

VETERANS (1954 i anteriors)

- 1r. Antonio Jurado Avakos (Filípides) 04' 38" ' 77 d.
- 2n. Emilio de la Cámara Perona (Filípides) 04' 47" ' 03 d.
- 3r. Feliciano Gomáriz Bonnín (Independent) 04' 54" ' 89 d.
- 1r. Local.- Joan Quintana Castell 05' 12" ' 40 d.

MASCULINS «B» (1955 AL 75)

- 1r. Francesc C. Megías (A. Mataró) 04' 29" ' 33 d.
- 2n. Jaume Riera Lull (Filípides) 04' 34" ' 07 d.
- 3r. Antoni Mesquida Adrover (Filípides) 04' 35" ' 30 d.
- 1r. Local.- Pep Cortès Miralles 04' 55" ' 43 d.

ABSOLUTA (per invitació)

- 1r. Francesc Ribera (C. Ribó Alacant) 04' 07" ' 89 d.
- 2n. Antoni Peña Plcó (Colonya-Pollença) 04' 10" ' 89 d.
- 3r. Johny Ouriagli (Colonya-Pollença) 04' 11" ' 17 d.

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

sa teulera

**CERÀMIQUES - FET A MÀ
PLANTES I FLORS**

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

Atletisme / Santa Cànida 90

I Cursa Popular per als nins i nines llucmajorers

J.Q.C.

Aquesta «I CURSA POPULAR» es va organitzar únicament per a nins i nines del terme municipal de Llucmajor amb unes distàncies més o menys curtes per tal que tots hi poguessin participar. Es va celebrar el dissabte de Santa Cànida i hi prengueren part devers 140 corredors repartits en 16 categories. L'esdeveniment va ser organitzat per la Comissió de Joventut i Esports de l'Ajuntament de Llucmajor, que presideix Miquel Clar, i que va tenir com a cap visible i més destacada per a la realització a Tomàs Cantallops.

RÀDIO ESPIGOLERA, PRESENT

Com a novetat i amb més dificultats de les previstes, però al final, subsanades per aquest formidable grup d'aficionats que fan possible que la ràdio sigui a Llucmajor, Ràdio Espigolera de Llucmajor va ser amb nosaltres durant la celebració d'aquesta cursa i va narrar per primer cop a la història d'un mitjà de comunicació llucmajorer, tot el que va succeir en aquest esdeveniment esportiu. Enhorabona a tots els seus components.

Pre-iniciació masculí 1985 i posteriors.

- 1.- Miquel Manresa Garau.
- 2.- Jesús Fernández Morcillo.
- 3.- Adrián Nonell Amengual.

Pre-iniciació femení 1985 i posteriors

- 1.- Rita Manresa Font
- 2.- M^o de Gràcia Moragues Cantallops
- 3.- M^o del Mar Luna Prohens.

Pre-iniciació masculí 1984

- 1.- Rafael Joan Perelló Galmés.
- 2.- Miquel Angel Mut Garcia.
- 3.- Toni Carbonell Juan.

Pre-iniciació femení 1984

- 1.- Catalina Fca. Pons Quetglas
- 2.- Maite Noguera Luna.
- 3.- Rosa Monserrat Amengual.

Iniciació masculí 1983

- 1.- Joan Gual Feliu
- 2.- Miguel Angel Martí Cerdá
- 3.- Rafael Garcias Trobat

Iniciació Femení 1983

- 1.- Juana Ana Tomás Manresa
- 2.- Catalina Sastre Mut
- 3.- M. Concepción González Martínez.

Iniciació femení 1982

- 1.- Antònia Oliver Tomàs
- 2.- Magdalena López Vich
- 3.- M^o Magdalena Sampol Abraham

Iniciació masculí 1982

- 1.- Rafael Ramos Lozano
- 2.- Jaime Javier Quetglas Bonet
- 3.- Toni Cañellas Riutort.

Benjamí femení 1981

- 1.- Ana M^o Pedregosa Dorado
- 2.- Juana Moragues Cantallops
- 3.- Maria Coll Ginard.

Benjamí Masculí 1981

- 1.- Rafael Secilla Expósito
- 2.- Salvador Cladera Salvà
- 3.- Jaume Amengual Garí.

Benjamí femení 1980

- 1.- Ana Garrido Salvà
- 2.- Antònia Miralles Tomàs
- 3.- María López Vich.

Benjamí Masculí 1980

- 1.- Jaume Quetglas Caldés
- 2.- Leandro Rubert Coronel
- 3.- Javier Martín Cañellas.

Aleví Femení 1978-79

- 1.- Catalina Oliver Tomàs
- 2.- Margarita Pou Mas
- 3.- Agustina Manresa Mayol.

Aleví masculí 1978-79

- 1.- José Antonio Martínez Vaquer
- 2.- Germán Cantallops Campillejo

- 3.- Miguel Cañellas Grimalt.

Infantil Femení 1976-77

- 1.- Francisca Sarmiento Berrocal
- 2.- Magdalena Barceló Ferrer
- 3.- Antonia Barceló Ferrer.

Infantil Masculí 1976-77

- 1.- Joan Quintana Oliver
- 2.- Miquel A. Cantallops Campillejo
- 3.- Felipe Jaume Comino.

La família Quintana Oliver al complet

Una dada anecdòtica: que tots els components d'una família, pares i fills, practiquin l'atletisme d'una manera més o menys destacada, com va esdevenir a s'Estanyol.

Hem de dir, per acabar, que el trofeu al corredor més veterà va correspondre a Miquel Bonnin Montero (1937) de 53 anys i el trofeu especial i 10.000 pts. en metàl·lic a la Selecció de Llucmajor com a premi d'haver estat el club o associació que va classificar més atletes. També hem d'afegir que tots els membres de la família Quintana - Oliver (Joan-pare-Maribel, Joan-fill i Joana Maria) aconseguiren de pujar al «pòdiu» de vencedors obtenint una bona classificació en les respectives categories, la qual cosa és poc usual, i ens referim a la competició de l'atletisme que tots els components d'una mateixa família practiquin aquest esport i creim que única a Mallorca.

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 660669

LLUCMAJOR (Mallorca)

S'Estanyol de Migjorn

Ives Carreres Populars Sant Jaume 90

Organitzades i patrocinades pel Bar Ca Na Marola i Pere Cantallops (Pintures automòbils), a més de la col·laboració especial de l'Ajuntament de Lluçmajor, Govern Balear, Consell Insular i una llarga llista d'entitats i cases comercials, durant la passada festivitat de Sant Jaume, varen tenir lloc les Carreres Populars en la seva quarta edició.

Varen comptar amb un bon nombre de participants i varen ser, quant a l'organització, les més perfectes dels darrers anys.

Hem de dir també que les 14 carreres varen ser molt disputades i els trofeus en disputa, d'allò més vistosos i cars de la majoria de proves que se realitzen a l'Illa.

Pre-mini masculí (1984 i posteriors) 60 metres

- 1r. Jaume Server Manresa (selecció Lluçmajor)
- 2n. Eduardo Mariano Tur (Independent)
- 3r. Pere Mataró Tomás (Selec. Lluçmajor).

Pre-mini femení (1984 i posteriors) 60 m.

- 1r. Maria Gracia Vaquer Pons (Independent)
- 2n. Maria Marqués Agulló (Palma)
- 3r. Pilar Claramunt Martínez (Independent)

Mini-femení (1982 i 83) 380 m.

- 1r. Antònia Oliver Tomás (Selec. Lluçmajor)
- 2n. Catalina Manresa Mayol (Selec. Lluçmajor)
- 3r. Maria M. Pérez Pons (Selec. Lluçmajor).

Mini-masculí (1982 i 83) 380 m.

- 1r. Rafael Marqués Agulló (Palma)
- 2n. Miquel A. Martí Cerdá (Selec. Lluçmajor)
- 3r. Matías Bonet (Selec. Lluçmajor)

Benjamí Femení (1980 i 81) 760 m.

- 1r. Sandra Piguera (Fidípides)
- 2n. Silvia León Kirón (Independent)
- 3r. Ana María Amengual Rosselló (Selec. Lluçmajor)

Benjamí Masculí (180 i 81) 760 m.

- 1r. Jaume Quetglas Caldés (Selec. Lluçmajor)
- 2n. Vicente Campos Jiménez (Fidípides)
- 3r. José Manuel Cerdá Pomar (Palma)

Aleví Femení (1978 i 79) 760 m.

C.R.

- 1r. Loli Martínez Quereda (Palma)
- 2n. Catalina Oliver Tomás (Selec. Lluçmajor)
- 3r. Agustina Manresa Mayol (Selec. Lluçmajor)

Aleví Masculí (1978 i 79) 1.340 m.

- 1r. Miquel Mesquida Adrover (Fidípides)
- 2n. Miquel A. Coll Matamalas (Palma)
- 3r. Miquel Angel Piqueras (Fidípides)

Infantil Femení (1975, 76 i 77) 1.340 m.

- 1r. Maria del Carmen Mas (Mitjorn - Campos)
- 2n. Maria del Pilar Mas (Mitjorn - Campos)
- 3r. Margarita Pascual Paniza (Selec. Lluçmajor)

Infantil Masculí (1975, 76 i 77) 2.680 m.

- Toni Martínez Quereda (Palma)
- José Ramón Escribano (Fidípides)
- Joan Quintana Oliver (Selec. Lluçmajor)

Senior Femení (1974 i anteriors) 2.680 m.

- 1r. Ana Bel Palleas Fuentes (Fidípides)
- 2n. Magdalena Marroig (Palma)
- 3r. Maribel Oliver de Quintana (Selec. Lluçmajor)

Juvenil-masculí (1970 al 74) 5.360 m.

- 1r. Antonio Mesquida Adrover (Fidípides)
- 2n. José Cortés Miralles (Fidípides)
- 3r. Javier Pérez Pons (Fidípides)

Veterans (1953 i anteriors) 5.360 m.

- 1r. Miquel A. Joan Bestard (Olimpo)
- 2n. Joan Pascual Colom (Fidípides)
- 3r. Sebastià Adrover Nicolau (Opel-Felanitx)

Seniors (1969 i anteriors) 8.040 m.

- 1r. Antonio Jurado (Fidípides)
- 2n. Fdo. Megías Mariano (Fidípides)
- 3r. Antonio Villalonga (Fidípides)

expert

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

**INSTAL.LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01

Particular: Ronda Migjorn, 90 - 2n. - Tel. 66 06 08

Bàsquet

Joventut Lluçmajor - Adéu Aquacity Lluçmajor

El director d'Aquacity, Bartomeu Sbert, va voler convidar l'equip Senior i la directiva a passar un hora-baixa i fer una berenada a les instal·lacions del parc aquàtic.

Un poc per celebrar la final de la passada temporada i un poc amb una certa nostàlgia com a comiat del patrocini que Aquacity deixava.

N'Enriqueta Mas no hi pogué assistir. Una representació de la directiva encapçalada pel vice-president, Baltasar Barros va fer acte de presència, juntament amb Vicenç Bonet, Antoni Matas, Joan Martorell, Xisco Solivellas i Guillem Oliver.

Els jugadors assistents, dels quals quasi tots se

n'ha confirmat la participació en la temporada 90-91, Alexandre Segura (possible com a segon entrenador), Baltasar Pons, Antoni Soto, Alexandre Isern, Francesc Núñez, Miquel Alorda i els tres germans bessons Sastre, Bartomeu,

Bernat i Julià.

L'entrenador que fou de part de la temporada passada, en Manolo Garcia, aleshores no sabia cert si continuaria al Club; ara, ja un cop que han desaparegut certes incògnites,

s'ha confirmat que sí, i ja està treballant a bon ritme amb la il·lusió de la possibilitat que l'equip, la propera temporada pugui aconseguir l'ascens a II divisió autonòmica.

G.O.

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI
OFICIAL

FIAT

Uno es el pequeño, gran "berlina compacta" de los años noventa. Agil y confortable. Económico, brillante y deportivo. A la vanguardia en tecnología, calidad y seguridad.

Uno es el único coche de su segmento que ha incorporado un confort interior y un placer de conducción que antes sólo se ofrecían en coches de categoría muy superior.

Uno es único en funcionalidad, pero también elegante y personal. Pequeño por fuera y grande por dentro. De sorprendente habitabilidad y armonía de proporciones, posee una excelente aerodinámica (Cx = 0,30).

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)
Plaça Reina Maria Cristina, 12-B - Tel. 26 89 12
S'ARENAL

Columbicultura

Després del campionat de S.M. el Rey a S'Estanyol

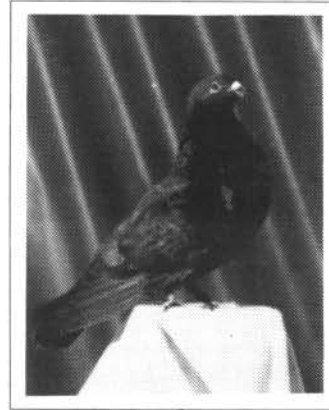
En el nº 110 de la revista «Palomos deportivos» que edita la Federació Espanyola de Columbicultura, es fa un ample ressó del Campeonat Copa S.M. El Rey.

La Federació Balear de Columbicultura s'ha apuntat una molt alta nota per l'organització d'aquest campionat. Ajudats per un marc natural ambiental com és ara S'Estanyol, que ha fet possible que els resultats fossin tot un èxit. Tots els convidats, d'aquesta i altres Comunitats Autònomes quedaren molt satisfets per totes les mostres d'afecte que reberen, i, així ho expressaren a través del president de la Federació Espanyola, Pascual Fernández de Córdo-

va, de tots en conjunt i en especial dels colombicultors locals que desferen per fer cas a tothom, encapçalats pel president de la Federació Balear, Nicolau Febrer. També estaven molt contents per la recepció que els va fer, al Saló d'Actes de l'Ajuntament, el batle, Joan Monserrat, i per tot l'ambient de companyonia que va regnar en tot moment.

Els diferents actes de presentacions, sopars, presència de reina i dames d'honor, es feren a «bombo i platillo» per no dir de «corneta i tambor».

La Banda de Música de Llucmajor, la Banda de Cornetes i Tambors, les demostracions de balls mallorquins, i, per acabar el

bon dir que té Mateu Monserrat, feren les delícies dels nombrosos colombicultors congregats a efectes del dit Campionat.

Els coloms mallorquins que hi participaren reberen, com tots els altres fins a un total de seixanta-nou, el diploma acreditatiu d'haver-hi participat, i res

més, perquè, molt a pesar nostre, no se'n va classificar cap dins dels dotze primers (no em resistesc a dir la paraula) butxes.

Hem de fer menció del trofeu al colom millor classificat propietat d'un jove, al colom Balin, d'en Toni Almagro Peset.

G. Oliver

Comunicat de la Societat de Caçadors a tots els socis

Al posar alguns socis dificultats per acceptar la decisió presa a l'Assemblea General de dia 9 de juliol de 1990, referent a la renovació de càrrecs directius, amb presentació de candidatures el dia 1 de setembre i votació el dia 3 del mateix mes, he de donar-vos el següent comunicat.

«Tractat aquest assumpte, amb D. Antoni Tomàs i D. Josep O. Roses, president i vicepresident de la Federació Balear de Caça i després d'un aprofitós diàleg, amb un interessant i instructiu canvi d'opinions, he decidit, amb

el suport per la resta de la directiva, prendre les següents determinacions, totes elles derivades del millor assessorament dels abans nomenats senyors.

-Donar per anul·lada l'Assemblea General de dia 9 de juliol de 1990.

-Convocar una nova assemblea.

-Presentació de noves candidatures.

-Votació per eleccions de càrrecs.

-Enviar la deguda informació per la realització dels punts anteriors.

Esper que tots vosaltres demostreu el màxim d'interès en els assumptes de la Societat i en benefici de la mateixa».

El president.

BAR CA'N NADAL

(Nova direcció)

En Jaume i Na Catalina

Especialitats: TAPES I BERENARS

Nicolau Taberner, 36 - Tel. 66 00 43

FOTO CLAR

Perfumeria

Reportatges, Fotos d'Estudi, Carnet... i una extensa gamma de productes de perfumeria

OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES VENDA DE CARRETS

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

Campanya de Normalització Lingüística

CONVOCAREN INICIALMENT LA CAMPANYA:
 EL GOVERN BALEAR
 EL CONSELL INSULAR DE MALLORCA
 EL CONSELL INSULAR DE MENORCA
 EL CONSELL INSULAR D'EIVISSA I FORMENTERA
 L'AJUNTAMENT DE PALMA

S'HI HAN ADHERIT (en data 15 de juny de 1990):

LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS
 ELS AJUNTAMENTS

Ajuntament d'Alaior
 Ajuntament d'Alaró
 Ajuntament d'Algaida
 Ajuntament d'Andratx
 Ajuntament d'Ariany
 Ajuntament d'Artà
 Ajuntament de Binissalem
 Ajuntament de Bunyola
 Ajuntament de Calvià
 Ajuntament de Campanet

Ajuntament de Campos
 Ajuntament de Castell
 Ajuntament de Ciutadella
 Ajuntament de Costix
 Ajuntament d'Eivissa
 Ajuntament d'Esporles
 Ajuntament de Felanitx
 Ajuntament de Ferreries
 Ajuntament de Formentera
 Ajuntament de Fornalutx

Ajuntament d'Inca
 Ajuntament de Lloret de Vistalegre
 Ajuntament de Lloseta
 Ajuntament de Llúbf
 Ajuntament de Llucmajor
 Ajuntament de Manacor
 Ajuntament de Mancor de la Vall
 Ajuntament de Maó
 Ajuntament de Maria de la Salut
 Ajuntament de Montuïri
 Ajuntament de Petra

Ajuntament de Sa Pobla
 Ajuntament de Pollença
 Ajuntament de Porreres
 Ajuntament de Puigpunyent
 Ajuntament de Sant Antoni Abat
 Ajuntament de Sant Joan
 Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar
 Ajuntament de Santa Maria del Camí
 Ajuntament de Santanyí
 Ajuntament de Son Servera
 Ajuntament de Sóller

ELS PARTITS POLÍTICS

Partit Popular (PP)
 Partit Socialista Obrer Espanyol (FSB-PSOE)
 Partit Socialista de Mallorca (PSM)
 Unió Mallorquina (UM)
 Centre Democràtic i Social (CDS)
 Entesa de l'Esquerra de Menorca (EEM)
 Grup Parlamentari Mixt
 Esquerra Unida
 Unió Balear

ELS COL·LEGIS PROFESSIONALS

Col·legi Oficial d'Administradors de Finques
 Col·legi Oficial d'Advocats de Balears
 Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Balears
 Col·legi Oficial d'Enginyers de Camins, Canals i Ports
 Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Balears
 Col·legi Oficial de Farmacèutics de Balears
 Col·legi Oficial de Psicòlegs de Balears
 Il·lustre Col·legi Notarial de Balears

ELS SINDICATS

Confederació Sindical de Comissions
 Obreres de les Illes Balears (CC.OO.)

ELS CENTRES D'ENSENYAMENT:

Departament de Filologia Catalana i Lingüística General. UIB
 Institut de Batxillerat Santa Maria d'Eivissa. EIVISSA
 Institut de Batxillerat Berenguer d'Anoia. INCA
 Institut de Batxillerat Maria Antònia Salvà. LLUCMAJOR
 Institut de Batxillerat Joan Ramis i Ramis. MAÓ
 Institut de Batxillerat Antoni Maura. PALMA
 Institut de Batxillerat Guillem Sagraera. PALMA
 Institut de Batxillerat Joan Alcover. PALMA
 Institut de Batxillerat núm. 6, Camp Redó. PALMA
 Institut de Batxillerat Guillem Cifre de Colonya. POLLENÇA
 Institut de Batxillerat Can Peu Blanc. SA POBLA
 Institut de Batxillerat Quartó de Portmany.
 SANT ANTONI DE PORTMANY (EIVISSA)
 Institut de Batxillerat Guillem Colom Casanovas. SÓLLER
 Institut de Formació Professional San Juan Bosco. CIUTADELLA
 Institut de Formació Professional Isidor Macabich. EIVISSA
 Institut de Formació Professional Llorenç M. Duran. INCA
 Institut de Formació Professional Francesc de B. Moll. PALMA
 Col·legi d'EGB Sant Salvador. ARTA
 Col·legi La Immaculada. PALMA
 Col·legi Pedro Poveda. PALMA
 Col·legi Guillem Mesquida. Sa Indioteria. PALMA
 Col·legi Públic Comas Camps. ALAIOR
 Col·legi Públic Sant Bartomeu. ALARÓ
 Col·legi Públic Es Vinyet. ANDRATX
 Col·legi Públic. BÚGER
 Col·legi Públic CAMPANET

Col·legi Públic Mare de Déu del Toro. CIUTADELLA
 Col·legi Públic Joan Benejam. CIUTADELLA
 Col·legi Públic Es Porxo. DEIÀ
 Col·legi Públic Comarcal. SANT RAFEL (EIVISSA)
 Col·legi Públic Ntra. Sra. de Jesús. EIVISSA
 Col·legi Públic Puig d'en Valls. EIVISSA
 Col·legi Públic Es Vedrà. EIVISSA
 Col·legi Públic Sa Torre. MANACOR
 Col·legi Públic Verge de Gràcia. MAÓ
 Col·legi Públic Joan Mas i Verd. MONTUÏRI
 Col·legi Públic Ciutat de Màlaga. PALMA
 Col·legi Públic Gabriel Alzamora López. PALMA
 Col·legi Públic Sant Jordi. PALMA
 Col·legi Públic Santa Maria. PALMA
 Col·legi Públic Son Ferriol. PALMA
 Col·legi Públic Costa i Llobera. POLLENÇA
 Col·legi Públic Joan Mas. POLLENÇA
 Col·legi Públic SANT JOAN
 Col·legi Públic SANT LLORENÇ DES CARDASSAR
 Col·legi Públic SANTANYÍ
 Col·legi Públic Santa Ponça-Galatzó. SANTA PONÇA
 Col·legi Públic Comarcal Es Putxet. SELVA
 Col·legi Públic Comarcal Jaume Fornaris. SON SERVERA
 Col·legi Públic Nicolau Calafat. VALLDEMOSSA
 Col·legi Públic VILAFRANCA DE BONANY
 Escola Mata de Jonc
 Centre de Preescolar Antoni Maura. MANACOR

ELS COL·LECTIUS I ENTITATS

Associació Illeca per a la Renovació Educativa (A.I.R.E.)
 Centre Cultural de Felanitx
 Convergència de Joves Independents

Escola d'Esplai. PALMA
 Escolania de Lluc
 Grup Folkloric Castell de Sant Felip. MENORCA

IFEBAL, Institució Ferial de Balears
 Institut d'Estudis Balearics
 Patronat Municipal D'Escoles d'Infants. PALMA

La llengua,
 feina
 de tots

**TOTS ELS CIUTADANS DE LES BALEARS HI SÓN CONVOCATS
 INDIVIDUALMENT I COL·LECTIVAMENT.**
 ADREÇAU LES ADHESIIONS AL SECRETARIAT DE LA CAMPANYA,
 Sant Miquel, 18, 2^{on}. 07002 Palma. Tel: 71 75 03. Fax: 72 06 50

NAIXEMENTS

- Antònia Mª Vich Gambín, filla de Baltasar i Isabel, nasqué el 29/5.
- Carolina Ribas Da Silva, filla de Miquel i Teresa Raquel, nasqué el 2/6.
- Maria Esperança Tomàs Orell, filla de Josep Miquel i Esperança, nasqué el 12/6.
- Marina Martín Mas, filla d'Evaristo i M^a del Carme, nasqué el 18/6.
- M^a del Mar Contestí Garau, filla de Rafel i Pràxedes, nasqué el 22/6.
- Francesca Pou Roig, filla de Francesc i Margarida, nasqué el 24/6.
- Catalina Mut Vidal, filla de Bernat i Miquela, nasqué el 23/6.
- Joan Coll Reynés, fill de Miquel i Magadalena M^a, nasqué el 1/7.
- Catalina Tomás Perelló, filla de Llorenç i Maria nasqué el 26/6.
- Nicolàs Valls del Salto, fill de Nicolàs i Càndida, nasqué el 11/7.
- Jaume Tomàs Adrover, fill de Sebastià i Andreeva, nasqué el 10/7.
- Joan Bergas Manresa, fill de Joan i Francesca, nasqué el 25/7.
- Francesc Llompart Monserrat, fill de Rafel i Aina M^a, nasqué el 1/8.
- Joan Gabriel Monserrat Romero, fill de Nicolàs i Mª Assumpció, nasqué el 4/8.
- Joan Salvà Amer, fill de Mateu i Catalina, nasqué el 2/8.
- Lluís Oliver Munar, fill d'Antoni i Antònia, nasqué el 28/7.
- Cristina Gómez Amengual, fill de Manel i Maria, nasqué el 12/8.

MATRIMONIS

- Macià Roca Arrom i Francisca

- Joana Mora Monserrat, es casaren el 24/2 a l'església dels Sagrats Cors.
- Joan Hurtado Cruz i Josepa Lobato Astorga, es casaren el 23/6 a l'església de la Lactància.
- Pere Arbona Bordoy i Mª Antònia Adrover Fullana, es casaren el 26/5 a l'església de Sant Bonaventura.
- Joan Antoni Garí Quintana i Josepa Villalba Mínguez, es casaren el 2/6 a l'església de Sant Bonaventura.
- Alfons Làzaro Mata i Pérez i Fokkolina Schut, es casaren el 5/7 al jutjat de Pau.
- Bartomeu Sastre Terrasa i Margalida Darder Colom, es casaren el 23/6 a l'església de Sant Bonaventura.
- Bartomeu Adrover Mut i Catalina Capó Bover, es casaren el 14/7 a l'església de Gràcia.
- Salvador Sánchez Gallardo i Aina Cifuentes Crespillo, es casaren el 26/7.
- Joaquin Janer Rigo i Antònia Mójer Repiso, es casaren el 30/6 a l'església de Sant Bonaventura.
- Marc Soler López i Maria Sole-dat Moyà López, es casaren el 21/7 a l'església de Sant Bonaventura.
- Jaume Tomàs Oliver i Maria Tomàs Lizana, es casaren el 21/7 a l'església de Sant Miquel.
- Llorenç Mójer Melià i Dolors Oliver Alzamora, es casaren el 19/5 a l'església de Sant Bonaventura.

DEFUNCIONS

- Jaumeta Monserrat Sastre, morí el 2/6 als 69 anys.
- Pedrona Clar Catany, morí el 9/6 als 81 anys.

- Rafel Vaquer Vaquer, morí el 11/6 als 92 anys.
- Maria Pons Juan, morí el 13/6 als 68 anys.
- Jaume Femenias Manresa, morí el 26/6 als 77 anys.
- Maria Garcia Duran, morí el 20/6 als 73 anys.
- Bartomeu Soler Amer, morí el 16/6 als 56 anys.
- Miquel Maimó Bordoy, morí el 6/6 als 57 anys.
- Francesc Bortone Clar, morí el 26/6 als 65 anys.
- Gori Daureo Fulgeria, morí el 30/6 als 68 anys.
- Joan Tomàs Tomàs, morí el 3/7 als 80 anys.
- Esperança Coll Contestí, morí el 4/7 als 74 anys.
- Mateu Amengual Gelabert, morí el 7/7 als 62 anys.
- Antoni Galdés Coll, morí el 8/7 als 100 anys.
- Antoni Mestre Bauzà, morí el 25/6 als 60 anys.
- Antònia Aina Tomàs Coll, morí el 11/7 als 73 anys.
- Lluís Taberner Cardell, morí el 12/7 als 93 anys.
- Antònia Riera Tous, morí el 17/7 als 77 anys.
- Julià Lastres Muñoz, morí el 22/7 als 65 anys.
- Aina Vidal Más, morí el 20/7 als 84 anys.
- Francesca Campins Batle, morí el 23/7 als 87 anys.
- Gori Carbonell Clar, morí el 23/7 als 91 anys.
- Catalina Pou Quetglas, morí el 25/7 als 79 anys.
- Josep Tomàs Vich, morí el 27/7 als 79 anys.
- Vicenç Barceló Rotger, morí el 31/7 als 83 anys.
- Pere Antoni Tomàs Taberner, morí el 9/8 als 91 anys.
- Margalida Aulet Servera, morí el 10/8 als 89 anys.

Sabates Can Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

605

PEUGEOT

LA GRAN CREACIÓ

Tallers MARINA

Joan Ramon
PEUGEOT - TALBOT
Agent Oficial

*C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR*

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

**BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat**

**Aquest servei el trobareu a «Viatges XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial**

*C/. Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL*

**Dr. PEDRO GARAU LLOMPART
ACUPUNTURA**

Dilluns, dimecres i divendres,
cita prèvia

Tractaments de:

Stress, ansietat, depressió
Obessitat
Tabaquisme
Reumatismes
Lumbàlgies
Ciàtiques
Cervicàlgies
Vertígens
Frigidesa

Carrer d'Es Born, 11 - Tel. 66 05 16 - LLUCMAJOR

Reparació de l'automòbil

Especialitat en:

Electricitat i Electrònica
de l'automòbil

Injecció de benzina

Auto alarmes

Aire acondicionat

Alta fidelitat

Eines elèctriques

Tacògrafs

Energia Solar

AUTO-ELECTRIC
Barceló

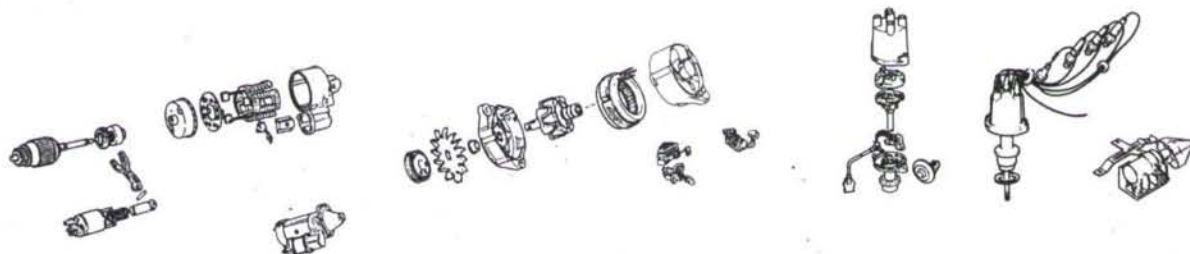
Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

Servei Oficial

Bendix

AGÈNCIA OFICIAL

SERVEI DE FRENS
ABS

Seat Terra Diesel

La Terra Diesel supone el primer híbrido entre la fábrica de Martorell y Volkswagen en el que se conjugan una carrocería Seat con la mecánica del Volkswagen Polo.

SEAT

**Rubí Automóviles
Llucmajor, S.A.**

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18